
roman
Obtüratör
HALİL GÖKHAN
3. BASKI
kf

Obtüratör

HALİL GÖKHAN

OBTÜRATÖR
Halil Gökhan
roman
112 sayfa

KAFEKÜLTÜR Yayıncılık © 2013, YENİ CEP
www.kafekitap.com
iletisim@kafekitap.com

KAFEKÜLTÜR Yayıncılık
İslambey Cd. 44/13 34050 Eyüp İstanbul
0212 615 22 99

ISBN: 978-605-5229-96-2

Baskı: Net Kırtasiye Tan. ve Matbaa San. Tic. Ltd. Şti.
Taksim Cd. Yoğurtçu Faik Sk. No 3 Taksim Beyoğlu İstanbul

Obtüratör

HALİL GÖKHAN

HALİL GÖKHAN: (1967, Tarsus) yazar, editör, çevirmen. Şair yazar H. Zekai Yiğitler ve eğitimci-çevirmen Nuriye Yiğitler'in oğludur. İlk yapıtı 1989'da Varlık Dergisi'nde yayımlandı. Yazı ve çevirileriyle kültür sanat basınında uzun dönem yer aldı. Roman, öykü ve şiir kitapları çevirdi. İlk kitap çevirisi *Enstantaneler* (Alain-Robbe Grillet) 1990'da yayımlandı. İlk romanı *Yedinci* 1999'da çıktı. 2004'te *Konuşan Kadın*, 2006'da ise Yeni Sevgili ve 2009'da *Erkekler Cennetinde Son Tango* (Obtüratör) romanları çıktı. Abdi İpekçi, Orhon Murat Arıburnu, Altın Koza, Yaşar Nabi Nayır yarışmalarında; öykü, film hikâyesi ve şiir dallarında ödüller kazandı.
2000 yılında Türkolog Timour Muhidine ile birlikte hazırladıkları *Türk Edebiyatında Paris* adlı kitap, aynı yıl Fransızca da çıktı. Modern ve çağdaş Fransız şiiri antolojileri hazırladı. Çeşitli otomobil dergilerinde bir bütün olarak yazdığı denemelerini Otomobil adlı kitabında bir araya getirdi. 2000'den bu yana serbest ve bağımsız bir yazar olarak çalışmakta, *Le Monde diplomatique*'in Türkiye temsilciliğini ve editörlüğünü yaptı. Editörlük, yayın-basın danışmanlığı, yayın hakları, iletişim gibi alanlarda çalışmalarını sürdürmektedir. Barbuni.com kültür sanat haber içerik sitesinin kurucusudur.

1.

Karıma, çocuk sahibi olmak istediğimi ilk kez o sabah söyleyecektim. Bunu yapmayı uzun zamandır düşünüyordum. İnanıyorum ki uzun zamandır bunu benden duymak istiyordu. Bir erkek, eğer koca ve baba olmayı göze aldıysa, karısının benlerini, yara izlerinin yerini tanıdığı gibi tanır ve büyümek, genişlemek isteyen o güzel, doğurgan bakışların manasını da çok iyi bilir.
Artık zamanımız da gelmişti. O ve ben, tabiatın verdiği sıfatlara layık olmak için bir çocuk yapmalıydık. Bizi bu dünyaya, belli bir geçmişe ve varoluşa bağlayacak bir çocuk. Hatta birkaç tane…

Ne yazık ki o sabah uyandığımda karım yatakta yoktu. Önce inanamadım. Gözlerimi ovuşturdum. Evin her yerine baktım. Sonradan müstakil bir daireye çevrilmiş dubleks evin üst katında kirada yaşıyorduk. Evimiz yılın her günü kıyılarındaki kayıklara ve balıkçılara yurtluk eden büyük bir nehre bakıyordu.
Bütün evi dolaştım. Her yere baktım. Onu bulamayınca da sinirlendim, bağırıp çağırdım. Ama nafile.
Karım hiçbir yerde yoktu. Sırra kadem basmıştı.
Kadınsız, çocuksuz ve yapayalnız kalmıştım.
Karımın aniden kayboluşundan hemen sonra içine düştüğüm derin örselenme, varolma sebebimin gerçekten de o olduğunu kanıtlamıştı. Onu ne kadar sevdiğimi o an daha iyi anlamıştım.
Uyandıktan hemen sonra onu bulamayıp elbise dola-

bına, ayakkabılığa ve cüzdanıma bakınca onun tamamen gitmiş olduğunu anlamıştım. Birkaç giysisi yoktu, birkaç ayakkabı eksilmişti birkaç yüz lirayla birlikte.
Üç gün boyunca çalan telefonları hiç açmadım. Hiç acıkmadım. Susamadım. Boş duvara, varlık sebebinden daha büyük bir anlam taşırmışçasına, beklenen cevabı almayı umarak baktım baktım… Duvarla aramızda bir tür sağır ilişki oluştuğunda uykuya dalıyordum. Rüyamda, duvar üzerime doğru gürültüyle cam tuğlalarını saçarak yıkıldığında uyanıyor bu kez uyuduğunu düşündüğüm boşluğa yeniden bakar hale geliyordum.
Yataktan çıkmadığım bu üç gün sonrasında aynaya baktığımda saçlarım epey kırlaşmıştı. Hayatıma yağan ruhani karların *maddevi* karşılığı –maddevi diyeceğim artık çünkü maddi ve manevilik tek başlarına mümkün değildi benim için- olan bu beyaz teller beni nedense dehşete sürüklemedi. Bir felaket algılamadığım için hiçbir şey hissetmiyordum.
Kayboluşun kız kardeşi olan kayıp duygusu dışarıdan hissedilemezmiş bunu öğrendim. İçerden o kadar kötü durmuyordu. Yaşamak için sıkı bir bahane kazanmıştım: Karım kayıptı. Daha belirgin, daha seçilen bir kişi gibi hissediyordum kendimi. İlahlar benim karımı seçmişlerdi. Telesekretere kırk dört mesaj bırakılmıştı. Patronumun son mesajı, aramadığım takdirde işten atılmış olacağım şeklindeydi. Tazminat da alamayacaktım. Diğer mesajlar da hatırladığım kadarıyla karımın bazı masraflarını tahsil etmek için arayan alacaklılara aitti: Züccaciyeci, antikacı, beyaz eşyacı ve camcı. Toplam bin üç yüz yirmi üç lira ve kalan tak-

sitler de cabası...
Hiçbir şey hissetmiyordum. Hayatımın en kuytu, derin, karanlık ve sessiz deliğinde yaşıyordum. Dünya gri bir sis bulutundan ibaretti. Açlık, seks, susama, neşe, hobilerim, tutkularım... Hepsi, hepsi bitmişti. Sadece nefes alan bir et yığınıydım. Kalbim olabildiğince yavaş atıyordu.
İçimden onun neden gittiğini sormak bile gelmiyordu. Sekiz yıllık sorgusuz sualsiz, kusursuz bir beraberlik. Neden?
Aynı şehirden değildik belki ama aynı okuldandık. Büyük şehrin bütün göçebe çiftleri gibi okulda tanışmıştık. Sanat tarihçisiydik. Birlikte arkeoloji dersleri de almıştık. Antropoloji seminerlerini takip etmiş ve hobi olarak kutsal kitaplara merak salmıştık. Doğu felsefeleri, Afrika etnisiteleri ve diğer bütün azınlık kültürlerini su gibi biliyorduk.
O, babasının ölümüyle işlerini devralmak zorunda kaldığında henüz mezun olmuştuk ve Anadolu'ya sivil bir uygarlık müzesi kurmak için yola çıkmaya hazırlanıyorduk. Planlarımızı bozup hemen evlenmek zorunda kaldık. Babasının borçlarını kapatmak için işlerine hız vermek zorundaydı, bense evimizin giderleri için yıldırım hızıyla bir doğrudan pazarlama işi bulmuştum: Pencere satıyordum.
Gene de mutluyduk. Tutkularımızı hiçbir şey öldüremezdi. Nasıl olsa bu zor günler geçecekti.

Zor günler geçti.
Zor günler geçeli yıllar olmuştu, ama bir türlü tutkularımız ölmemişti ve müze hayalimiz için kolları sıvaya-

cağımız günün umudunu asla yitirmemiştik. O (adını asla anmayacağım için burada yazmıyorum) Metropolitan müzesi gibi çağdaş müzelerin tutkunuydu. Bense çok daha klasiktim ve St. Petersburg'daki en görkemli imparatorluk müzesi Hermitage'ın tarzını çok seviyordum. Bu ikisinin ortası elbette bir British Museum olacaktı. Ve Anadolu'nun ortasında, adı hiçbir mitolojiye, meydan harbine ve soykırıma karışmamış, şöhretsiz bir kasabada Metropolitan ve Hermitage karışımı bir "Turkish Archeologie Arts and Culture Museum" (TAACM) kuracaktık. İşte hayallerimiz bu kadar çılgın ve uçsuz bucaksızdı.

2.

"Bence bir psikiyatra gitseniz daha iyi olur," dedi göz hastalıkları uzmanı Melih A.
Onu uzun araştırmalardan sonra bulmuştum. Beklediğime değdiğini düşünmüştüm de üstelik muayenehanesine girdiğimde. Etrafta, bir göz doktorunun yerinde bulunması gerekenlerden daha karanlık şeyler vardı. Pek de "oftalmolojik" olmayan şeyler. Sanki bir gizli tarikatın kayıt kabul bürosu gibiydi.
İlk atışta vurduğumu düşünürken "Bakın, size bir kez daha tekrar ediyorum," diye bağırdığımı hatırlıyorum. "Kadınları göremiyorum! Ne yaparsam yapayım kadınları göremiyorum. En son karımı gördüm. O gece yatmadan önce. Yatak odası karanlıktı. Koridordan gelen beyaz ışık odayı aydınlatıyordu. O, ışığın içinde büyüdü büyüdü sonra kayboldu."
Sonra hepsi, bütün kadınlar kaybolmuştu. Rüyamdaki, bazen gerçek olmalarını istediğim, sırf bu yüzden bildiğim gerçek âlemi bırakıp rüya âleminde yaşamayı -eğer böyle bir yer varsa- kabul edebileceğim kadınlar bile.
Melih A.'nın dediğini yapmadım. Gerçi ona muayene olmayı seçişim haklı şöhreti yüzündendi. Tıp alanındaki şöhreti yüzünden değil elbette, ama ezoterik ilimler ve belki de meslek odasının gözünden kaçırmayı başardığı görme üzerine paramedikal çalışmaları sebebiyle. Körlerin kaderi üzerine yazdığı "Görmüyorlar, Çünkü Biz Görüyoruz" adlı makalesini marjinal bir bilim dergisinde okuduğum zamandan beri

adını daha iyi biliyordum. İşte bu yüzden psikiyatr önerisini bir hakaret olarak değerlendirmiştim. Benim durumum belki de onun çalışmalarını renklendirecek harika bir fırsattı. Tahminlerime göre eksikliğini duyduğu en büyük şey olan "hasta" (ya da kurban) ihtiyacı kanlı canlı karşısındaydı.

Buda "Ateş Vaazı"nda görünümün aldatıcı albenisini yaratan yakıcı ateşin göz olduğunu söylemişti, bense görüntülere yenik düşmüş olağandışı bir vaka olmalıydım onun için, ama görünürde durum böyle değildi.

Annemi aradım. Annem, uzun zamandır yalnız yaşadığı uzak şehirdeki evinde sanki olanları önceden biliyormuş gibi sakin konuştu. Sesinde kadınların kaybolmasını ve bu durumun erkekleri hasta etmesini olağan karşılayan bir bilgelik vardı. O bilgeliğin sonra da sürmesini diledim. Fakat onun aklı daha çok yurtdışında yaşayan kardeşimdeydi. Sık sık kaybolup günün birinde büyük servet umutlarından bir çelenkle ortaya çıkan kardeşim pırıltılı hayatları seven birisiydi, tabii ilk bozgunla pes edip ortadan kaybolana kadar.

Kadınları göremediğimi bilimsel(!?) olarak öğrenişimin kırkıncı gününde muayene olmaya gittiğim göz mütehassısı Melih A. beni reddederken ondan yayılan koku korkunun ta kendisiydi. Bu kırk gün boyunca ayna, pencere camı ve düz metal yüzeylerden görebildiğim "cinsi latif"te yaklaşık yirmi tip koku keşfetmiştim. Ama onları cebimde taşıdığım küçük aynalar, cam ve aynalı cisimler (sigara tablası, çikolata jelatini vs.) aracılığıyla görebildiğim anlarda bu kokular kayboluyordu. Görüntü kokuyu yok ediyordu. İlk başta

buna bir anlam verememiştim. Fakat sonradan amatör bir araştırmacı haline geldiğin zamanlarda koku ve görüntü arasında ciddi bir ayrım olduğunu anlayacaktım. Cam ve toz gibi bir ayrım hem de. Görüntü bu dünyaya bir başka yerden gelmiş bir esintiyken koku da rüzgârın ateşiydi sanki.

3.

Yine o geldi.
Yedi, hatta sekiz haftadır bu böyle devam ediyordu. Her haftanın çarşamba günü saat 16.00 civarında, dolayısıyla kim olduğunu asla göremediğim davetsiz bir kadın misafirin tacizkâr ziyaretine maruz kalıyordum. İlk ziyarette çok şaşırmıştım. Sonradan da alıştığım pek söylenemez.
Terk edilişimin üzerinden aylar sonra evimin bütün görüntü yansıtan eşyalarını eskiciye vermiştim. Mutfaktaki çatal bıçakları bile plastik olanlarıyla değiştirmiştim. Televizyon ve bilgisayarı bir akrabama hediye etmiş, metal tepsileri plastik, desenli tepsilerle değiştirmiştim. Yatak odamdaki, banyo ve tuvaletteki aynalar da bir çekiçle kırılarak çöpü boylamıştı.
Böylece daha rahat edeceğimi düşünüyordum. Yansımasız bir dünyada. Ben'in yarılmasıyla. Belki de gerçek ben ortaya çıkacaktı. Kendimden bir ötekiymiş gibi söz etmek ve bunun tek nedeninin aynalar, yansıtan cisimler olması ne kadar tuhaf. Yansımayı hayatımdan kaldırdığım andan itibaren görüntünün artık hiç de masum bir kelime ve olay olmadığını düşünmeye başladım.
Gelen kesinlikle bir kadındı. Bunu görmeden anlamam dünyada erkeklere bahşedilmiş en basit yetenekle gerçekleşmişti: Seks. Kapım çalınıyor, bense gidip açtığımda karşımda kimseyi bulamıyordum. Tam kapatırken bedensiz küçük bir itişme kakışmayla "o" içeri giriyordu. Ardından soyulmaya başlıyordum. Her

defasında başka bir giysimden başlıyordu. Bir keresinde banyodan yeni çıkmıştım ve bornozluydum. Yaptığı sadece bornozun kuşağını çözmek olmuş ve beni yere devirerek kasıklarımdaki meşguliyetine hızla dalmıştı.

Onu "görmeyi" ilk başlarda istemedim. Bir kadın olduğunu biliyordum. Her çarşambayı iple çekmeme neden olan ve bana karımın gidişinden sonra bir yaşama nedenimin olduğunu hatırlatan tek varlık. Göremediğim, sadece dokunmasız yapılan seksle algıladığım, ses ve soluktan ibaret bir yaratık. Hiçbir şey hissetmiyordum, fakat bana yapılanların yarattığı fantezi ve uçurduğu hayal dünyası, beni bedensel zevklerin çok ötesinde tatmin ediyordu.

O çarşamba gene geldiğinde bu kez üstüm çıplaktı. Buna hazırlanmıştım. Bana dokunacağını, görmeyen bu kurbanını gözlemsiz zevklerin kucağına bırakmak için sabırsızlandığını düşünmüştüm. Bu esrarengiz kadın konuğun kimliği varlığından, ziyaretlerinden daha önemli değildi. Önemlisi bu kurak hayatıma, gördüğüm ama görsel olarak aç kaldığım bu susuzluğa son verecek olmasaydı.

Ne var ki bana "dokunmadı" bile. Gelen seslerden kadın ziyaretçimin sutyenini çıkarmakta olduğunu anladım. Bir sutyen sesi var mı bilmiyorum ama neden bu hareket evresini seçmişti kulaklarım? Sutyen çıkarken kopçanın parçalarının ayrılması belki de haz içinde yanmayı bekleyen bedenin kendi kendine yarattığı bir sesti. Belki de sutyenlerin hiç sesi yoktu.

Gene de onu göremiyordum. Ondan yayılan koku çok güçlüydü. Beyaz ten, süt ve vanilya karışımı bu

kokunun üzerine henüz bakterilerle kötüleşmemiş bir ter tuzu kokusu serpilmiş gibiydi.
Birden bu beyaz teni kavrayıp içime almak için bedenimde dayanılmaz bir sıcaklık baş gösterdi.

4.

Onu görmeliydim. Sutyen sesinden haz nöbetleri geçirdiği dakikalara, altın rengi ter damlalarının boynundan aşağı çıplak göğsüne süzüldüğü vücut kıvrımlarına kadar onun her şeyin görmek istiyordum.
Bunları isterken evli bir adam olarak bulunmuyordum; kadın körlüğümün en dibinde dünyanın en yalnız ve çaresiz adamıydım. Erkekliğimi yeni keşfediyordum. Hayatım tek bir kadını tanımıştı. Sadece bir tek kadın. Onu da kaybetmiştim. Belki beni terk etmişti. Ve bu kayıp bana erkekliğimi geri vermişti.
Neden bir şeyi yokluğunda en çok isteriz? Ve o yokken başka bir güç içimizden sıyrılıp gelir ve karanlığın en diplerinden bizi başka bir şey yapar.
O şeye o kadar bağlı ve aslında gerçekte o olduğumuzu hissettiğimizde bir tango başlar. Onun her ziyaretinde evimdeki tek kişilik iki ayrı tango dansı… Kalpten ve kasıklardan. Göğüslerden ve ellerden…

Tangomuzu başlatmak için ona bir tuzak kuracaktım. Göremeyeceği bir yere bir ayna saklayacak, seslerinden boşalma anına yaklaştığını anladığım anda aynayı çıkaracak ve dijital fotoğraf makinesiyle aynadaki yansımasını kaydedecektim.
O gün kapı çalınmadı. Ertesi hafta da gelen giden yoktu.

Tuzağımı nereden anlamıştı? Bilmesine olanak yoktu. Sonraki hafta geldi. Havaların soğuması soyunmasını uzatmıştı. Bu kez kokularına kömür kokusu da karışmıştı. Kentin kalorifer ya da sobayla ısıtılan mahallelerinin birinden geliyor olmalıydı. Bu kokudan vasat bir ekonomik durumu olduğunu çıkarabilirdim, ama bu neyi açıklardı? Parasının çok olması ya da az olması… Onun bir görüntüsü bile yoktu. Süregiden sevişmelerimiz olmasa onun var olup olmadığı konusunda bile kuşkulu olacaktım.
Bu çılgın "buluşmalarımız" sonrasında neden uzun zaman sonra onun kim olduğuna ilişkin bir merak kaplamıştı içimi? Neden en başta değil? Nedeni şaşkınlık olmalıydı. Karım olduğunu düşünmüştüm ilk başlarda. Fakat daha ilk sevişmeden sonra büyük bir kıskançlık kaplamıştı içimi. Bu karımsa eğer kullandığı parfümden öpüşüne kadar her şeyi değişmişti. Böylesi değişimler bir-iki aya sığmayacağına göre karım mutlaka hızlandırıcı bazı etkenler yardımıyla bu değişimleri geçirmişti. Mesela yeni bir partner ya da partnerler. Yeni sevgililer. Bana "sergilediği" sevişme tekniklerinde gösterdiği ustalık ve özgüven sanki bu işi yıllardır yaptığını sanmama yol açıyordu.

Kömür kokuları kaybolduğunda onun soyunmuş olduğunu anladım. Memeleri baş hizamda yüzümün üzerinde gezinmeye başlayınca haftalık eğlencemin başladığını anlamıştım. Yaklaşık yirmi dakika sonra onu baygınlık anında hissettirmeden yakalamak için yastığın altına sakladığım aynayı komodinin üzerine

yerleştirdim ve önceden yerini ayarladığım dijital kameranın düğmesine 3-4 kez bastım.
O gider gitmez dijital kamerayı bilgisayara bağladım ve elde ettiğim görüntü karelerine boş boş baktım. Kamera hafifçe kaymış ve kadının abajurdan tavana yansıyan gölgesini tam dört kez çekmişti.

5.

Kadınları görememek şeklinde hayatımda beliren felaket giderek derinleşiyordu. Bu felaketi istememiştim. Karımla tam da hayatımızın zor günlerini geride bırakmış ve mutlu günlere kendimizi hazırlarken bu talihsiz duruma maruz kalmıştık.
Bunları bu şekilde bilen, bu yorumlara ulaşan sadece bendim.
Karımın şu an nerde olduğunu, neler yaptığını, ölü mü ya da sağ mı olduğunu asla bilemiyordum.
Bütün kapılar onun kayboluşuna çıkıyordu.
Felaketin sonraki perdesi olan ziyaretçi de sürekli olarak aklımı bulandırıyordu. Gerçekte kimdi ve benden ne istiyordu?
Esrarengiz ziyaretçinin teni tenime değsin istiyordum. Bu bir duyuluk kazanç, artık kendini sadece bir mide bulantısına bırakmıştı.
Kadınlara değdiğimi, içlerinden geçtiğimi midemde başlayan küçük bulantıyla anlıyordum. Bir su yatağına yatarkenki o şeffaf doluluk hissi kaybolmuştu; hücrelerimin ve atomlarımın kadınların içinden hiç değmeden geçtiğini hissediyordum.
Yaradılışımın bütün gizemli köşelerinde saklı gen zinciri dağılmış, içi boşaltılmış, elek haline gelmiş bir erkektim. Kadınların giysileri de onları giydiklerinde vücutlarının bir parçasına dönüşüyordu ve onlar da görünmezlik kervanının bir parçası oluyordu.
Ne var ki kokular kaybolmadı. Kokular, kadınların giderek beni daha çok mahveden yokluğunda, bende

kalan kokular hayatın en gerçek kanıtıydı. Bir rüyada ya da hayat dışı bir mekânda olmadığımı burnum sayesinde anlayabiliyor, koklayarak var olabiliyordum. Adeta bir hayvana dönmüştüm. Sahibini koklayarak arayan, ama onu asla bulmayacağını bilen bir hayvana. Bu durumda kadınlar beni normal olarak görüyor olmalılardı. Hem içlerinden geçiyordum ve hem de beni görüyorlardı bu geçiş sırasında. Öyle geçemiyordum, kenara kaçıyorlar ve ne kadar kaba olduğumu söyleyip suratlarını buruşturuyorlardı.

İhtiraslı ziyaretçime aynalı bir oyun oynamaya karar verdiğimde iki-üç haftalık bir ara verdiğimi hatırlıyorum. Sadece kapı çalınıyordu son zamanlarda, ondan sonrası hissiz, tutuşsuz ve dokunmasız bir sessizlik.
Derken o hafta son kez geldi. Kapıyı hızlı hızlı çaldı. Bu telaş demekti. Bir şeyden kaçıyordu besbelli. Kokusunu da yadırgamıştım. Bir önceki parfümünün kokusu hâlâ vardı bu yeni kokunun altında. Yoksa başkası olduğuna emin olabilirdim. Mide bulantım başladığında odanın köşesine yerleştirdiğim aynaya baktım. Aslında onun kokusunu duyar duymaz başımı çevirmiştim.
Bu bir ejderha sırtıydı. Dişi bir ejderha üstümde debeleniyordu. O andan sonra kadınların tamamladığı gerçek dünyayı görmemek için yansıyan hiçbir yüzeye bakmama kararı aldım. Algılarım ya bozulmuş ya da gelişmiş ve en gerçek olanı görmeye başlamıştı.

6.

Sokaklarda gezmekten yine de vazgeçmedim. Haftada bir karımın kayıp ilanlarını yenilemek için gittiğim ilan servisinde yaşadığım deneyim, hayatımı allak bullak etmeye yetmişti.
Mide bulantısının artmasından, yani kadınları görmeme hastalığımın ilerlemesinden çok korktuğum bir dönemdi. Mide bulantısı sonrasında nasıl bir başkalaşım yaşayacağımı çok merak ediyordum. İşte tam bu sırada ajansın bekleme salonunda parmaklarım yan koltuktaki şeffaf bir bedene dokundu. Ve o anda tatlı bir kadın sesi bütün kâinatı ikiye böldü.
"Sanırım beni görmediniz."
Onu görmediğimi nasıl bilebilirdi ve ben ona nasıl dokunabiliyordum.
"Özür dilerim," dedim; "bir tür görme hastalığım var, bazı cisimleri çok iyi göremiyorum."
"Bense körüm," dedi kadın. "Fark etmediğinizi söylemeyin bana n'olur."
Bu yeni bir deneyimdi. Sanki Amerika'yı ben keşfetmiştim o anda. Görmeyen kadın bedenlerine dokunma deneyimi tünelin ucundaki ışık etkisini yaratmıştı hayatımda. O an ne diyeceğimi bilemedim kör kadına. Kendimi tanıttım. Hastalığımı tam olmasa da açıklamaya çalıştım.
"İlk kez karşılaşmama rağmen hastalığınızı anlayabiliyorum. Yarı-körsünüz siz aslında. Yani görmede cinsiyetçi seçicilik. Ama dokunmada da. Kör kadınlara dokunabilmeniz son derece ilginç. Bunu doktorunuz-

la paylaşmalısınız.”
Melih A.’nın bir daha beni arayıp sormaması o anda çok garip geldi bana. Bir an, esrarengiz ziyaretçimin o olabileceğine dair müthiş bir kuşku içimi kapladı.
Kör kadın, eski bir ebru sanatçısıydı. Ebru işleri arasında gizemli gözler görmeye başladıktan sonra gözlerinin körleşmeye başladığını söylüyordu. Kaybolan rehber köpeği için o gün kayıp ilanı vermek için ajansta bulunuyordu. Bunu söylerken bir an aslında köpeğinin kaybolmadığını, onun da hayvanlara, özel olarak da köpeklere dokunamadığı bir hastalığa yakalandığı düşüncesi beynimi kemirmeye başladı. Belki köpeği halen evinin içinde dolanıyordu.
Belki de karım da evdeydi. Ben sadece ona dokunamıyor, sesini duyamıyordum. Esrarengiz ziyaretçi karımdı. Artık bir ejderha olduğunu sandığım karım.
Kendi kendime sessizce dakikalarca güldüm. Midemin bulanmasından sıramın bana geldiğini anlamıştım; benden önceki müşteri bir kadındı şüphesiz. Kör kadının sırası benden sonraydı.
Kör kadının isim ve telefon bilgilerini almayı unutmadım firmadan çıkarken. Ona soracağım birçok şey olduğunu hissediyordum ve ondaki yakınlığı da fark etmiştim.

1.

İşsizdim. Kadınları görebildiğim pencereleri, vitrinleri artık satmak istemiyordum. Onlar sanki tabutumun kapakları olmuştu. Yansıyan yüzeylerde gördüğüm her kadın silueti kaybımı ve acımı bir kez daha artırıyordu. Son sekiz senedir mecburen sanat tarihçiliği yerine bu işleri yapıyor olmam yoksa hazırlanmış olan sona bir başlangıç mıydı? Dönüş yolunda kaybolmamı istemeyen bir ilah yürüdüğüm yolda sanki ekmek kırıntıları bırakıyordu.

Aynalar üzerinde şimdiye kadar pek çalışmamıştım. Aynaları da düşününce aklıma karım geliyordu. Sureti aynada kalan, ama bedeni olmayan bir kayboluş sonrasında gizemli bir hayatın içine sürüklendiğimden beri dünya artık başka bir yerdi. Dünyanın gördüğümüz gibi bir yer olduğunda çok ısrarlı oluşumuzun ani gelişen tuhaf bir hastalıkla tökezlemesini doğrusu garip bulmuyordum. Dünya aslında doğduğumdan beri tuhaf bir yerdi. Renkleri, yansımayı ve temel olarak da görme eylemini kuşkulu bulan bir kafa yapım vardı hep. Görüntülere çok güvenemiyordum ve insanın işini gücünü bırakıp -birbirini milyonlarca kez öldürdükten sonra- görünüşüyle uğraşmasını bir türlü anlayamıyordum. Beyaz perdelerden cam ekranlara, butik vitrinlerinden törenlere kadar herkesteki o hastalıklı iyi görünme telaşı, kuşkularımın yüksek düzeylere çıkmasına neden oluyordu.

İnsanın ölüm düşüncesinde kendisine en fazla katlanılmaz gelen şeyin "artık görmemek" olduğunu dü-

şünürdüm. Ölümün bir insan için katlanılmaz olmasının tek nedeni artık "görmeyeceği" düşüncesiydi. Arjantinli yazar Jorge Luis Borges, bu katlanılmazlığı daha da ileri götürmüş ve ölümünün artık Borges'in okumayacağı anlamına geleceğini belirtmişti: "Borges öldü, artık okumuyor."

Yaşarken yarı-ölü olanlara, körlere takılıp kalmıştım, kör kadınla karşılaştığım, ona dokunduğum günden beri. Körlerin bir insana en çok "dokunduğu" beden benim bedenim olmalıydı ya da körlere dokunabilen, onları görebilen tek çift göz, benim ellerimdi.

Firavunların ölünce mumyalanmalarının nedenini herkes ruhunun sonraki doğuşuna kadar bedenin korunması olarak bilir. Bu yarı yarıya doğrudur, ama yine de eksik olan taraf şu olmalı: Firavunlar kendileriyle birlikte mezarlara kapatılan hizmetkârlarının mumyalanmasıyla ilgilenmediler. Ruhlar âlemindeki yolculukta onlardan bir şey beklemedikleri için değildi bu. Hizmetkârların mezara kapatılmaları, ölünceye dek o havasız kapalı yerde aç susuz kalmaları haksızlıktı belki ama şimdiye kadar da hiçbir açılarak yenilmiş bir mumyaya rastlanmadı. Demek ki hizmetkârlar bunu hak etmiş…

8.

Önümde uzun, upuzun bir yol vardı. Resmi otoriteler de dahil olmak üzere herkes karımın kaybolduğunda hemfikirdi. Onu bulmak, bir iz bırakmadan yok olmasının yarattığı esrar perdesini aralamakla mümkün olabilecekti. Kendi kendimin polisi, dedektifi ve devleti olmuştum. İş başa düşmüştü. Yakınmak bile gereksizdi. Her yıl binlerce kadın, insan, çocuk kayboluyordu. Eminim çoğunda kayboluş öncesi belirtiler az çok biliniyordu. Benimkisindeyse ortada görünen hiçbir neden yoktu. Ne var ki felaketlerin hayatlarımızı sinsice ve sessizce takip edip en beklenmedik anda bizi vurduğunu en iyi bilenlerdendim.

Hiçbir yakın akrabası ya da arkadaşından kesin bir ipucu yakalayamamıştım. Karımın ne bir günlüğü ne de arada sırada karaladığı bir defteri vardı. Ortadan yok olurken onunla birlikte giden küçük bir valizlik eşya da dişe dokunur şeyler değildi: El çantası, hırka, çamaşır ve birkaç parça giysi. Biraz da para. Cüzdanımdaki bütün kâğıt paralar boşaltılmıştı. Onlar dışında başka hiçbir şeye dokunulmamıştı. Anlaşılan ulaşım gideri için kullanmıştı karım bu paraları. Paranın miktarına bakılırsa uçağa binmiş olamazdı. Otobüsle gidilebilecek bu miktarla kaç gün dayanabilirdi? Polis karımın bütün kayıtlarını takip altına aldı, fakat onlarda da iki aydır hiçbir harekete rastlanmamıştı.

Absürd bir şekilde hiçbir şey hissetmiyordum. Kadınları görmeme hastalığımın verdiği şoktan olmalıydı bu kayıtsızlık. Sanki karım hiç yaşamamıştı, o hiç olma-

mıştı hayatımda; geçmişimize karşı o denli hissiz ve kuşkular içindeydim. Bir uçurumdan bedenim olmadan atlamak gibi bir şeydi bu. Amacım, kararım yerindeydi sanki, doğruydu, fakat infaz bir türlü gerçekleşmiyordu, eylem tam olarak yerine getirilse bile.

Uçurumda dans. İçinde bulunduğum duruma verilebilecek en güzel tanımlama. Yakınmaktan çok, içine düştüğüm durumu en güzel şekilde ifade etmeyi seven birisi oldum hep. Yakınırsanız daha da batarsınız, ama ölümü bile güzel söylerseniz ondan mümkün olduğu kadar uzak dursunuz. Kader denilip de geçilemeyecek bir durum içinde olmama rağmen uçurumun kenarında, uçurum bir kadınmışçasına dans ediyordum. Uçuruma düşmek dansın bitmesi olduğu için kadının ellerini daha sıkı tutuyordum. Kadın zamanla annem oluyordu ve uçurumsa babam. Düşerken kardeşlerimin ellerini arıyordum, ama karımın elleri ellerime yapışıyordu ve kurtarıyordu beni. Ben de gözlerim korkudan sımsıkı kapalı karımın dudaklarına yapışıyordum. Korkum geçinceye kadar ondan aşkın bizi iyileştiren dansına, günaha, arınmaya ve son olarak da uçurumda yeni bir tangoya götürmesini istiyordum. Gözlerimi açtığımda uçurum, ben ve tango kalmıştık sadece…
Varlığımızın nedeninin bir görüntü resmi geçidi olduğunu anladığımda karım artık çok uzaklardaydı.
Onu çok özledim.

9.

Göz doktoru Melih A.'nın önerisi aklımdan çıkmıyordu. Başta çok garip karşılaşmıştım söylediklerini. İnsanların hayatlarındaki geçici veya kalıcı kayıplar asla ruh durumlarında ciddi bozukluklara yol açmaz diye düşünüyordum. Ama daha sonra bu fikir bana cazip gelmeye başlamıştı. Fakat yine de haklı şöhretinin benim üzerimde etkisiz kalmasını gerçekten anlayamıyordum. Acaba isteksiz miydi bu konuda? Yoksa onu aşan birtakım baskılar mı bu duruma engel oluyordu, bundan emin olamıyordum.

Ona uyarak bir psikiyatra gitmeye karar verdim. Amacım sadece bu kayıtsızlığın nedenini öğrenmekti. İçinde bulunduğum durumun belki de tek açıklaması buradan kaynaklanıyordu. Bir anahtar arıyordum ve kayıtsızlığım kilitti. Ne var ki en az Melih A. kadar ünlü olan psikiyatr bu kayıtsızlığa karşı hiçbir yorumda bulunmadı.

"Bana hissettiklerinizi anlatın," dedikten sonra 'ben bir polis değilim karınızı bulamam ki' diyen bakışlarla beni süzdü ve hemen not defterine bir şeyler karalamakla beni etkilediğini düşündüğü çok önemli eylemine gömüldü. Seans bittiğinde duygularımı tam olarak aktaramamıştım. Sırasıyla başıma gelenleri anlatmıştım anlatmasına fakat doktorun sessizliği bir ödev gibiydi. Sanki kendi hastalığıma kendim teşhis koymalı, tedaviyi de yine kendim bulmalıydım. Fakat o bunu umursamıyordu. Sonuç olarak kendi kendimi tedavi etme sürecimi kontrol eden bir koltuktan ibaret gi-

biydi. Görüşme bu hava içinde sona erdi.
Seanslara son vermeyi düşündüğümü söylediğim beşinci görüşmemizde, kadınları görmeme hastalığıma inanmadığını, bunu uydurduğumu düşündüğünü ve tıp literatüründe böyle bir ruhsal rahatsızlık bulunmadığını sözlerine ekleyip bana iyi günler diledi Bay Psikiyatr. Kendisini bilime olan bağlılığı için tebrik ettikten sonra bir daha görüşmemek üzere huzurundan ayrıldım.
Çaresizliğim bir kez daha belgelenmişti. Tasdikli bir umutsuz adamdım artık. Kaybını paylaşamayan, onu nerde arayacağını bile bilmeyen bir başka kayıp kişi daha varsa o bendim.
Göz doktoru Melih A.'dan sonra tıp dünyasının psikiyatri kliniğinden de bir çare bulamamıştım. Cerrahiden kardiyolojiye kadar geride daha birçok klinik vardı. Bizleri mümkün olan en uzun süre boyunca yaşatmaya ant içmiş bu insani tıp akademisinde hayatımı geçirmeyi bekleyemezdim. Bir an önce hastaneden kurtulmalı ve karımı bulmalıydım.
Fakat nerede? Nasıl? Nasıl?

10.

Emniyet, tıp ve diğer birkaç kendini bir şey sanan otoriteden daha elim boş döndüm. Herkes garip bir şekilde kendi halindeydi. Benim hâlâ bir anlam veremediğim bu tuhaf hastalığım nedense hiçbir otoriteden hak ettiği ilgiyi, şaşkınlığı görmüyordu. Belki de sinemanın etkisiyle hiçbir şeyin anormal sayılmayacağı bir devirde yaşamaya başlıyorduk. Örneğin Amerika'da nüfusun büyük bir bölümünün vampirlerin ve dinozorların varlığından şüphe etmediklerini okumuştum. Ya UFO çılgınlığına ne demeli? Hiçbir kanıtı olmayan ama neredeyse doğruluğu üzerine dünyanın aynı anda çıldırdığı "dünyadışı bilinmeyen konu"ydu bu da…

Sonra kendimi şehir kütüphanesine attım. Bildiklerim artık yetmiyordu. Haftalar süren araştırma ve okumaların ardından üniversiteden kalma araştırmacı, keşifçi ruhumdan hiçbir şey kaybetmediğimi sevinçle fark ettim. Bir sonuca ulaşacak kadar uzmanlığım yoktu. Sanat tarihi okumuştum, birtakım hayallerim vardı, ama onlar da çok uzaklarda kalmıştı. Karıma bağlı hayallerdi bunlar. Onunla geçirdiğim her saniyeyi ne kadar özlediğimi yeni fark etmiştim.

Onun idealist yanı çok çekiciydi ve onda sevdiğim, âşık olduğum şey de tam olarak buydu. Tek başıma kurduğumuz hayallerin sanki bir anlamı yoktu. Ben sadece ona giden bir mutluluk yoluydum. O ise bizim adımlarımız ve doğrultumuz. Erkek olduğumu bazen unutuyordum onun yanında. (Geceleri hariç…)

Ben sanatı seviyordum. Herhangi bir yeteneğim olmamasına karşın, sanatı bilmek, onu takip etmek, bu dünyadan kaçmak ve kendi ülkende, toprağında olmak gibi bir şeydi benim için. Zaman duruyor ve şehirlerin kalabalık, gürültülü uğultusu sona eriyordu. Onu bir kadın gibi düşünüyordum. Bildiğimiz yasaların, küçük büyük bütün kuralların üzerinde, tarihin ve insanlığın gidişatını her zaman değiştirebilecek gücü elinde bulunduran, ama bunu yapmak için uygun zamanı bekleyen bir kadın. Rönesans Floransa'sı bir kadındı. İnsanların sanatçı oldukları, sanatla uğraştıkları için değer gördüğü tek dönemdi Floransa'nın Rönesansı. O dönem olmasa duvarlarımız tablolardan çok kesilmiş başların kurukafa kemikleriyle dolu olurdu.

Araştırmalarımı daha çok hastalık olarak adlandırdığım "kadınları görmeme kusurunu" çözmeme yarayacak konular üzerinde yoğunlaştırdım. Bu konular arasında mevlevilik ile budizm olduğu gibi cam ve göz gibi başlıklar da vardı.

Biraz mitolojiye kayacak olursam tarihçi Homeros'un Odysseia destanındaki Penelope ve Odysseus gelirdi önce aklıma. Sadakatin temsilcisi Penelope, Troya savaşına giden kocası Odysseus'u yıllarca beklerken hiç rahat durmayan ve fırsatları kaçırmak istemeyen taliplilerini oyalamak için onlarca bez dokumuş, geceleri de dokuduğu bezleri sökmüştü. Üç seneyi bulmuştu bu "1001 Gece Masalları"nı andıran oyalamaca. Hep bir Penelope olduğunu düşündüğüm karım acaba hangi gerekçelerle masallardaki aynanın öteki tarafına geçip beni bu uzun bekleyişe terk etmişti?

11.

Karımın yakınlarının, arkadaşlarının çağrılarını, davetlerini ve yardım önerilerini sürekli olarak cevapsız bırakıyordum. Hepsi de sanıyorum bu sessizliğimi içinde bulunduğum bunalıma bağlıyorlardı. Bunun çok örneği vardı. Eşlerini kaybedenler, aralarındaki yabancılığa rağmen bir yakınını kaybettikleri zaman içine girdikleri ruh halinden daha ağır bir hale düşüyorlardı. Yaşam arkadaşlığı yatak arkadaşlığından geçiyordu besbelli. Ve de beşik. Çocukların yatakları… Ölürken yatırıldığımız yataklar.

Bu davet ve öneriler sırasında rahat duramayıp fikirlerini açıkça satırların içine yerleştirenler de çoğunluktaydı.
Kimilerine göre karım okul sırasında ayrıldığı eski bir aşkıyla kaçmıştı. Benimse bu âşıktan haberim yoktu. Daha doğrusu görüştüklerini bilmiyordum. Kimisi yeni bir sevgilisi olduğunda ısrarlıydı. Son derece gizli biçimde yürüttüğü bu yasak aşkıyla zamanı gelince hayatımdan çıkıp gitmişti.
Hemen hepsine gülüp geçtiğim bu sözler arasında beni düşündüren birisi oldukça ilginçti: Karımın bir kuzeni, onun gizli bir sanat tarihi ya da arkeoloji görevinde devlet ya da özel kuruluşlarla çalıştığını, ama işin içine yeraltı örgütleri karışınca çok şey bildiği için kaçırıldığını iddia etmişti.
Karım yeraltı örgütlerinin ve devletin ilgisini çekecek derecede ne bilebilirdi? Olsa olsa arkeolojik birtakım

buluntular üzerine bilinmeyen ya da paylaşılmayan konulara hâkimiyeti bir cazibe yaratmış olabilirdi, kaldı ki bunlardan benim de haberim yoktu.
Bildiğim tek şey, bu beklenmedik kayboluşun şu anda hiçbirimizin bilmediği bir nedeni olduğuydu. Herkesin aksine ben bilinmeyenler üzerinde kafa yormayan birisiyim. Gerçek, nedenlerin ortaya çıkışını erteler bana göre, onun üzerine anlamsızca, kanıtlardan uzak şekilde kafa yormak. Gerçeği geciktirmemek için onu beklemek yeterlidir.
Ben de bunu yapıyordum. Karımın, günün birinde geri dönerek bu apansız kayboluş hakkında beni aydınlatmasını bekliyordum. Şu gerçek de aklımdan çıkmıyordu: Böyle apar topar kaybolduğuna göre besbelli olaylar iradesi dışında gelişmişti. Bu ilk çıkış noktasıydı. O kaybolmamış, gitmemiş kaçırılmıştı. Söylentilerin de gölgesinde onu kim veya kimler neden kaçırmıştı?
Açıklamalar karımın kuzeninde yoktu. Sadece sorular… Sorulardan ilk kez bu kadar nefret ediyordum. Tarih ve sanatla uğraşınca geçmişin bulutları arasında bahaneniz oluyor. "Geçmiş gitmiş," diyorsunuz. Ya da bir müze kurup, bir kazı yapıp zamanı dondurduğunuzu düşünüyorsunuz. Oysa yerinden oynatamadığımız sadece zaman değil. Zamanın kafesinde yaşayan, kalan ve duran bütün varlıklar, olgular…

Bir ev neden ağaç olmak istesin? İşte şu an giden kadınımla o kadar farklıydık. O, bomboş bir çölün ortasında ağaç olmuştu. Bense onu arayan ev.

12.

Sadece düşüncelerde kalan bu hareketsizlik, hayatıma kaldığı yerden geri dönmemi ne yazık ki sağlamıyordu. Kafamda her şey yerli yerindeydi, fakat gerçek hayatta iyileşmenin çok gerisindeydim. Sonuç olarak çok sevdiğim, kendi bedenime ve ruhuma eş saydığım birisi yoktu artık. Ölmüş gibiydi; onun geri döneceği konusunda garip bir inançsızlık hâkim olmuştu bana. Düşüncelerimi kontrol edemiyordum.
Onunla şehirde öğrencilik zamanlarımızda, evliyken de tanışma yıldönümlerimizde gittiğimiz köprüaltı meyhanesine sık sık gider olmuştum. Her gidişimde bunun bir mezarlık ziyareti olduğunu düşünüyordum. O hep oturduğumuz masa karımın mezartaşı gibiydi. Tören içki şişesinin açılmasıyla başlıyordu. Şişe dibini bulduğunda tören alanında kimse kalmıyordu. Bir tek meyhaneci ve ben. Nehrin aheste akan suyu gecenin ışıklarında yanıp sönerken gözlerim boş şişe ve bardaklara takılıp kalıyordu.

Bazen ona kızıyordum. Arkasında hiçbir iz bırakmadan beni terk ettiği ve başıma bu ceza ağırlığındaki hastalığı bıraktığı için. Kadınları görmeme hastalığımla, onun gidişinin yarattığı bunalım arasında doğrudan bir ilişki kuruyordum haklı olarak. İrade dışı da olsa kocasından ayrılmak zorunda kalan bir kadın daha ne isteyebilirdi ki? Kocasının kadınları görmemesi, onlara dokunamaması… Beni nedensizce bırakıp gittikten sonra ihmal ettiğini ve başka kadınlarla ilgilenebilece-

ğimi aklına getirmiyor muydu? Gerçekse şuydu: Hiçbir kadın beni ilgilendirmiyordu. Göremediğim için değil, çünkü karıma çok âşık olduğumu o gidince daha iyi anlamıştım. Bu genel bir kuraldır, fakat benim de başıma geldiği için gerçek bir kural haline gelmişti. Yine de bu ne kadar devam edebilirdi, bilmiyordum. Birisi gerçekten kaybolduysa onun yerine geçecek yeni bir bedende onu aramanız size mantıksız gelmemeye başlar. Onu yeniden bulmak çok önemlidir. Adeta kutsal bir yolculuktur. Ve bunun için de kutsal bedenleri kullanır. Ona ulaşmak için, kalbin ihaneti dışında her türlü dünyevi ve tensel cürüm sadece bir yoldur.

"Yollarda" onu aramak bedenimi de rahatlatacaktı hiç kuşkusuz. Üzüntü ve kaygıların kafesinden çıkalı çok olmuştu aslında. Fakat onların nakaratından hiç kurtulamıyordum. Daha doğrusu yaşantım iki nakarat arasında anlatılan bir-iki önemsiz olaydan ibaretti.

Şarkı devam ediyor, ışıklarsa sahneyi hâlâ aydınlatıyordu.

Geceleri kaskatı bir şekilde uyumaya çalışıyordum. Terliyordum. Bedenim körlüğüme alışmaya çalışıyordu. Bedenimin körleşmesi dünyanın yok olmasıyla aynı şeydi. Nefsime yenildiğim zamanlarda beni kadınların verdiği zevklerin hapsine kapatan yaradılışıma kızmamak için kendimi zor tutuyordum.

13.

Sokaklarda başıboş yürüyorum. Her adım onu bulamamaya giden yolun bir taşı… Bir taş bir taş daha… Geri de yürüsem yol aynı yere çıkıyor. Başım dönüyor. Sendeliyorum. Yol üzerindeki bir birahanede konaklıyorum Başımın dönmesi geçmiyor. Bardaklar dönüyor. Saatlerin zemberekleri…
Her gün kendimi daha kötü hissetsem ne olacak. Ne kadarını geri alabileceğim eski hayatımın? Yaşamak istemiyorum. Onsuz, bedensiz zevksiz kadınsız… Yaşamak istemiyorum.
Körüm ben. Aslında hiçbir şeyi görmüyorum.

Kenara kötü günler için ayırdığımız para biteli günler oldu. İş aramam gerek. Umurumda değil. Ellerim ceplerimde yüzyıllık İtalyan stili binaların koridorunda, tramvay raylarının üzerinde yürüyorum. Tramvaylar sağımdan solumdan geçiyor; insanların yüzleri kimsesizliğe açılan birer pencere. Sadece bir erkek kütlesinin aç gözleri bana bakmıyor; adeta yanımda olmayan bir kadını süzüyorlar. Tek başına yürüyen erkeklere bakmaz kimse; yanında bir kadın varsa… Bir an kuşkuya kapılıyorum; bu aç gözler, yanımda göremediğim ve benle yürüyen ama göremediğim dokunamadığım bir kadına mı bakıyorlar.
Of bu hastalık! Sanrılardan, sanrılar içinde yaşamaktan bıktım ve vitrinlere, camekânlara, aynalara bakamıyorum bile artık. Kadınları sadece orada görmekten. Onları birer vampirlermiş gibi yansıyan yüzeyler-

de görmekten bıktım usandım.

Vampir filmlerinde ve kitaplarında gerçek dünyada görünen vampirler, aynada nedense görülmezler. Kadınlarsa benim gerçek dünyamın negatif vampirleriydi. Kadın ve erkeklerin siyah-beyaz dünyasının negatif filminin karşı-kahramanı olan ben, duyularımın geçersiz olduğu bir yansıma perdesinden kadınları sadece izleyebiliyorum. Büyük suçlarım yüzünden karım ve bazı algılarım benden alındı. Bir hapishaneye kapatılmak yerine duyularıma ve varlıklarıma el kondu. Kurtuluş kelimesi sadece umudu ve imkânı olanlar için yaratılmış besbelli. Bizim durumumuzu kapsamıyor. Kurtuluş varsa çıkarılacak bir ders de vardır. Dünyanın diğer yarısına bedeni kapanan bu gözlerin sahibi olarak ben başkaldırmıyorum. Başkaldırılar zafere yakın olanlar içindir. Belki hayatımda başaramayacağımı bildiğim hiçbir şeye girmemek ve yapmamakla adlandırdığım başarı kavramım yüzünden böyle düşünüyorum. İmkânsız olanı öğrettiler bize. İmkânsız olan ancak bir mucize standardı olabilir. Peygamberlere, ermişlere ve evliyalara göredir imkânsızı başarmak.
Peki, bir imkânsızın başaran bedene sahip birisi olarak ben neyim? Kimim?

14.

Adı A….' ydı. Onunla, yani kör kadınla ilk buluşmamızda onun körlük deneyiminden çok havadan sudan konuşmuştuk. Bir türlü ortak noktamıza yaklaşamıyorduk. Ortak noktalarımıza daha doğrusu. Ve ortak olmayan, ama birlikte olursak bile bizi tuhaf bir duruma düşürmeyecek "yakın" noktalar.
Yanlış anlamaması kaydıyla elini tutma teklifimi geri çevirmemişti. Beni anladığını düşünüyordum. Bir kadının elini tutabilmek değildi sorunum. Geçici bir körlükle eş tuttuğum hastalığımda ateşimi kısa süreliğine düşüren bu andan dilediğimce yararlanmaktan başka bir niyetim yoktu.

Kör bir kadınla geçmişte hiç ilişkim olmamıştı. Daha doğrusu ilk karşılaştığım kör oydu. Bu deneyimi, onu görmeden, ama dokunarak yaşamak son derece olumlu bir durumdu benim için. Kör birisini görmek bana her zaman acı verirdi. Bütün serveti görüntüler üzerine kurulmuş ve giderek de zenginliği artan bu dünyanın tam ortasında bütün bu nimetlerden yoksun birisi olarak yaşamak, yaşamak olamazdı.
"Güzellik, körler için bir sözcükten ibarettir," diyen filozof Diderot ne kadar haklıydı. Duyularımın birinden dünyanın yarısını görmemek suretiyle yoksun olduğumu düşününce, bir kusurun yarım olmasının tam olmasından daha üzücü olduğu kanısına varılabilirdi. Görmek istemediklerini görmek, istediklerini görememek gibi bir maddeyle açıklanan bir ceza ka-

nunu maddesinin infazını yaşıyordum.
"Ne benim içinne de kendiniz için bir şey istiyorsunuz," dedi bana. "İlginç durumlarımızdan kusurlarımız adına faydalanabiliriz oysa."
Tam bu sırada aslında onun benden daha çok tedaviye ihtiyacı olduğunun farkına vardım. Onda ilk kez sezinlediğim bu umut, beni çok şaşırttı, hatta kendimden utandım, hastalığım karşısında kayıtsız kaldığım için.
İkimiz, ruh ve bedenin değişmez yolunda açılmış ve sapmış bir kenar yol gibiydik. Ya da tünel duvarlarını delerek bilinmezliğe çıkan başka bir dehlizdik.
Sıklıkla buluşmak dileğiyle birbirimizden ayrılırken bilinçdışı bir arzuyla birbirimizi dudaklarımızdan öptüğümüzü fark ettim ve sesimi çıkarmadım. Bir kadına dokunmanın ne kadar harika olduğunu bir kez daha anladım o an.
Tam bu sırada çok tanıdık bir koku burnumu tırmaladı.
Beni baskı altına alan bütün güdülerime rağmen o kokunun peşine düşmedim.

15.

Sonraki görüşmemizde evimdeydik. Evdeki eşyalarımıza dokunmak istediğini söylemişti. Evi koklamak, belki de dinlemek. Dinleyerek belki de bazı ipuçları, izler yakalayacaktı kim bilir… Körlerin normalin ötesinde güçlerinin olduğu çok söylenegelir. A…'nın da bunlardan kimbilir kaçıyla yakınlığı vardı…

O kendi yordamıyla odalarda gezerken bense çile yatağımda sağa sola dönüp duruyordum. O yataktan gerçek anlamda kopmak, orada bir daha yatamamak karımın kaybolduğunu kabullenmek anlamına geliyordu. Bu yüzden yatakta bir hayatı tercih etmiştim.

Ne yapacaktım? Hayatıma devam etmek ya da bana bir yas olarak sunulan bu hastalığın içinde eriyip gitmek. Tercihimi yapmalıydım. Devam etmek istemesem de canlı oluşum, damarlarımda hızla akan kan bütün hüznümü, acımı yavaş yavaş silmeye başlamıştı ve hayatın normale döndüğünü dehşetle gözlemliyordum.

Bu hastalık beni hayattan koparan tek şeydi. Karımı unutmamamı sağlayan bir bahane. Bunları düşünürken yatak odasının kapısının itildiğini fark ettim. Ortalığı sarıveren kokuları A…'nın hareketleriymiş gibi takip edebiliyordum. Kapıyla yatak arasındaki mesafeyi sakince tüketti. O beni görmüyordu, ama hissediyordu; ben onu görmüyor, ama koklayabiliyordum. Ortak noktamız olan birbirimizi görmemek bizi daha çok yakınlaştırıyordu. Kumaş hışırtılarıyla ten kokusu güçlendiğinde elim daha önceden komodinin üzerin-

de kalmış olan aynaya uzandı ve A….'nın kusursuz sırtını iç ürpertileriyle, uyanan bir erkeğin arzulamasıyla izledim. Kör olamayacak kadar kusursuz bir vücudu vardı ve bedenini, en az gören bir kadın kadar ustaca kullanıyordu sevişirken.

Yaptığım her şeyden pişmanlık duyuyordum. Neden acaba? Kadınları göremiyor ve dokunamıyordum. Dokunabildiğim tek kadınsa, karımın "gittiği" günden bu yana kör bir kadındı. Sürpriz ziyaretçimi saymıyorum. Onda benim için fazla dokunuş ve tutuş yoktu. Öyleyse, kötü duruma düşmüş veya düşürülmüş birisi gibi davranmak en iyi çare olacaktı, kendimi artık suçlamamak için. Zaten bir cezaya çarptırılıyordum açık açık. Suçum her ne ise aynı suçtan iki kere cezalandırılmama kuralı bu dünyanın geçerli modern hukuk felsefesinin özüydü.
Yoksa bu dünyanın ötesinde bir güç müydü beni sınayan?

16.

Kimsenin sözünü dinlemiyordum.
Neler söylenmiyordu ki. Ne yorumlar… Onlara kulak assam karımı hiç tanımadığımı düşünecektim. En yaralayıcı olan da bazen suçlamaya, hakarete kadar varan bu "görüş"lerin karımın yakın çevresinden gelmesiydi. Çok meraklı olmama rağmen biraz akıl yürütmeyle içlerinden bazılarının karımın vaktiyle reddettiği adamlar, üniversite ya da meslekte ölümcül rakipleri olan kadınlar olduğuna her şeyim adına bahse girebilirdim.
Bütün bunların şehir hayatının arızaları olduğuna inanıyorum. Şehirlerde bizi insan oluşun dışına çıkaran mabetler var ve biz bu tapınaklardaki inananlarız. Artık bundan şüphem yok.
Şehirlerde kalplerin rüzgârı sert, tutkulu, arzulu ama karışık eser. Bunu bildiğimden, karımın kayboluşunu bu rüzgârın azizliklerinden birine de yoruyordum aslında. Böyle düşününce insan büyük şehirlerde kalbinin üzerine saydam, ama çelik geçirgensizliğinde zırhlar giyiyor. Kalbini saklamıyor, ne var ki rüzgâra karşı tedbirli olmak da gerekiyor. Her an kapın çalınabilir ve aldanabilirsin. Özellikle de aldanmayı arzu olarak hissettiğinde.
Rüzgârın çok yönlü çarpıntılarla karıştığı bir kalp burgacının içine düşmüş olabilirdi karım da, birçoklarının olduğu gibi. Rüzgârın karışıklığı güneşin yakıcılığına dönüştüğünde ise insan kendini ansızın çölde bulabilir.

Su istiyordum, onun varlığına susamıştım; düşüncelerimle baş başa kana kana susuzluğumu gidermek bir yana daha ne kadar susuz kalacağımı bile bilmiyordum. Böyle bir durumda susuzluk yerini belirsiz bir açlığa da bırakıyormuş, bunu yeni öğreniyorum.

Doğar doğmaz önceden belirli bir oyunun içinde keyif ve zevkle yüzeceğini, kabarcıklar ve su damlaları içinde bedeninin üzerine yazılı bütün kodların doğrultusunda varlığın hazlarını yutup günün birinde de doygun bir halde gideceğini düşünüyor insan. Bu küçük yolculuk sırasında insanın ayağına takılan ilk engel kendi düşünceleriymiş. Düşünce yeteneği diyelim ve bunun yanına kaybetmeyi de katalım. Kayıp. Onun kayboluşu.

Yolculuğu kusursuz bir şekilde ağırlaştıran, anlamını değiştiren bu kaybetme işte. Kayıp ile hazzın yan yana geldiği yer, kuyu suyunun kuruduğu âna özenmiş sanki; kum taneleriyle dolu bir kuruluk hissi veren bu noktada beden ile sahip olma arzusu yüzyıllardır susuz ve hazları körelmiş.

17.

Yalnızlık normalden daha çok düşünmemize yol açar. Felsefi yalnızlığımı bozmaktan çok ağırlaştıran kör kadının bir adı vardı hiç kuşkusuz, fakat kör kadın olarak adlandırmam onu kadın katından başka bir mertebeye yerleştirmeme yol açıyordu.

Filozofun "güzellik, körler için bir sözcükten ibarettir," sözündeki acı alay kör bir kadını birdenbire taşa çevirebilir. Ve kadınlar sadece uyurken görmedikleri için masum sayılabilirler. O, görmeye başladıktan sonra değdiği her şeyi değiştiren, gördüğü her şeye sahip olmak isteyen bir varlığa dönüşür.

Kör bir kadın, gözleri gören kadından evladır, diyorum. Açıkça bunu söylüyorum. Yatağıma oturduğunda aynadan görebildiğim kadarıyla kusursuz bir bedene sahip olan A…'nın güzelliği sadece ben fark edebildiğim için daha da değerli. Bunun kendisi için hiçbir değeri yoktu; kendini kadın hissetmiyordu ve hastalığıma rağmen kör olduğu için ona dokunabilmem artık ikimize de fazla ilginç gelmiyordu. Çünkü ikimiz de kördük.

O, içine doğduğu dünyayı bense geldiğim yeri göremiyordum.

Son görüşmelerimizden birinde, geliştirdiğim görüntüleme sisteminin yarattığı bir fotoğraf karesinde A…'nın sıklıkla salondaki küçük Buda heykeliyle oynadığını görüyordum. Tanık olduğu ilk sefalette münzevi bir hayatı seçen ve krallık sarayından bir dilenci kılığında kaçan Buda efsanesini hatırladım. Kütüpha-

ne araştırmalarım sırasında yüklü listemde Buda da vardı.
Bütün vaazlarını okuyamasam da özünü kavradığımı düşündüğüm Buda kelimesi garip bir şekilde içine düştüğüm durumu her yandan kuşatan şu anlamlara işaret ediyordu: Dünyevi acılardan kurtulmuş, aydınlanmış insan; Budist dininin kurucusu Buda; onun ruhu ve yüksek derecedeki hakikat. Acıyla sarmalanan bir beden. Ruh ve gerçek arasında bir yerdeydim o zaman ben de… Eğer ki orada bir çıkış yolu olsaydı benim için. Karım için de…
En çaresiz zamanlarımızda kendimize yeni bir dil aramaz mıyız? Daha önce çok fazla gerçek, acımasız ve uzlaşmasız olan dünya birdenbire yeni renklerle, "acaba"larla yeniden doğar; kuşkular ihtimallerle yer değiştirir, korkular umutlarla…
"Daha başıma ne gelebilir ki?"
İşte bu sorudur her şeyin yeniden başladığı yer.

18.

Buda'nın öğretileri hastalığımı ve kaybımı anlamama yardım edebilirdi. Az önce sözünü ettiğim sorudan sonra içime dolan ateşin ışıkla buluştuğu yerde ben de artık aydınlanan bir yolda, daha büyük bir güçle gerçeği aramak istiyordum.
Buda ile farkımız benim gerçeği aramayışımda yatıyordu. Gerçekle hiçbir sorunum yoktu. Vardık ya da yoktuk. İşte bu kadar. Ama Buda'nın sözleri, hele hele dinsel yaşantıyı seçtikten sonra kendine en uygun gerçeğe ulaştıktan, aydınlanmaya eriştikten ve *dharma*'sını bulduktan sonra çıktığı tebliğ yolculuğunda karşılaştığı Brahman keşişlerine ve beş yüz kadar yoldaşına verdiği meşhur *Ateş Vaazı* hastalığıma ilişkin açık ipuçlarıyla doluydu:

"Dervişler, her şey, her varlık yakıcı, yok edici bir ateştir. Nedir bu şeyler? Göz, yakıcı bir ateştir; biçimler, gövdeler yakıcı birer ateştir; bunları görmekten doğan izlenimler yakıcı birer ateştir; hoşa giden şeyler de, hoşa gitmeyen şeyler de birer yakıcı ateştir. Hoş olan şeyleri de, hoş olmayan şeyleri de görmekten doğan duygular birer yakıcı ateştir. Peki bu yakıcı ateş nereden çıkıyor? Kardeşlerim, bunu size söyleyeyim. Bu ateş istek ve tutku ateşidir; bu ateş öfke ve nefret ateşidir; bu ateş görünümün yanıltıcı alımlığına çekiciliğine kapılmaktan gelen ateştir: Doğum, yaşlanma, ölüm, yas, üzgünlük, mutsuzluk, umutsuzluk felaket bütün bunlar yakıcı birer ateştir."

"Kulak da yakıcı bir ateştir. Duyduğumuz her şey de yakıcı birer ateştir. Burun da böyledir; burnumuzun aldığı bütün kokular yakıcı birer ateştir; dil dokunma duyumuz, bunlar da yakıcı birer ateştir."
"Zihnimiz, bilincimiz, izlenimlerimiz, izlemelerden kaynaklanan duygularımız, bunlar da yakıcı birer ateştir. Bunun böyle olduğunu anlayan benim gerçek öğrencilerim gözün gördüklerine, biçimlere, görülen şeylerden gelen izlenimlere, bu izlenimlerden kaynaklanan duygulara kulaktan, burundan, dilden, dokunma duygusundan gelen algılara, zihin, bilinç izlenimler ve duygulara aldırmazlar, bu yolla da isteklerden, tutkulardan kendilerini kurtarıp özgürlüğe erişebilirler. Bu anlayışa erişen kimse kurtuldum der ve böyle diyen kimse ölümlülükten kendisini sonsuza dek kurtarır."

19.

Buda'nın çağdaş bir takipçisi olduğumu düşünüyordum, bu vaazı birkaç kez okuduktan sonra. Vaazı el yazısıyla bir kâğıda yazıp cebime koydum. Onu bir muska, bir yol haritası gibi saklamalıydım. Araştırmalarım sırasında işime yarayabilirdi, o ana değin Buda, hastalığım konusunda en temel bağlantıydı. Esin veriyordu. Vermese bile teselli ve mistik hazlar bakımından yüksek düzeyde önermeleri mevcuttu. Bu bakımdan işe yarayabilirdi. Hindistan'a, Tibet'e gitmeme gerek yoktu. Buda'nın derdi açıktı: Ölümlülükten kurtuluş. Bugünden bakınca iki bin beş yüz yıl önce bir kralın oğlunun şiddetli ölüm korkusunu çok ciddiye almıştı bütün Asya kıtası. Fakat önemli olan Buda'nın bu korkuyu ciddiye almasıydı.

Tıptan, genel olarak da bilimden henüz bir "şifa" bulamamıştım. Yalnızlığımı daha da vurgulamaktan, altını çizmekten öteye gitmemişti mutlak avcılığı. Teşhislerden bir tanesi ki vardı çok harcıâlem olmasına rağmen tarifi beni son derece düşünceli bir hale sokmuştu: Hipokondriazis. Yani hastalık hastalığı… "Kişinin vücudunda hissettiği, algıladığı nitelik ya da niceliksel farklılıkları yanlış yorumlayıp, bunlara kotu bir anlam vererek, ağır bir hastalığı olduğu ya da olacağı düşünce ve korkusunu yaşaması," diyordu kitaplar. İddiaların en iddialısı bu olabilirdi. Kendimi hasta sanmam, karımı kaybetmemin bir hastalık olması ihtimali ve hastalığı yenmek için tedavi, çözüm arayış-

larım… Hepsi de hipokondriazise bağlı olabilirdi. Hastalık hastalığında dikkat çekici bir yan da hastanın, hastalıklarının olmadığına dair zaman zaman ikna edici konuşmalar yapmasıymış. Yani kuruntularını kabul ediyormuş hasta. Belki ben burada ayrılıyordum "hipokondriyak" olmaktan…

Bir çare ihtimali diğerini kovalıyordu. Hiçbir şey durmuyordu. Daha sonra sözünü edeceğim fiziğin eğlenceli bir dalı olan optik, hastalığıma dair pek bir şey söylemekten, onu açıklamaktan ve deva sunmaktan uzaktı.

Kanımca psiko-kinetik bir rahatsızlıkla karşı karşıyaydım. Bu rahatsızlığın köklerinde Buda'nın işaret ettiği gerçeği arayışın madde üzerindeki izleri bulunabilirdi. O güne değin öğrendiklerim, dünya ve evren görüşlerim, bütün sezgilerim yaşadığımın buna benzer bir şey olduğunu söylüyordu. Henüz tam olarak keşfedemediğimiz, madde, atomun yapısı ve evren yasaları içinde nereden gelip nereye gittiğimizi tam olarak öğrenebilmemiz için ortalama yaşam sürelerimiz oldukça kısaydı. Ömrümüzü aşan konularda metafiziğin hâkim olduğu bir düzene aittik hepimiz.

20.

Buda ile beynimi bulandırdığım günlerde uzak bir şehirde yaşayan ve hastalığımdan telefonda bahsedip yardım istediğim bir nörolog arkadaşım MY'den şu mektubu aldım:

"Sevgili dostum
A…. şehrindeki 'Görmek, Düşünmek ve Olmak' başlıklı nöro-oftalmoloji kongresi sırasında bulabildiğim boş zamanda yazıyorum sana.
Hastalığını epey düşündüm: Beynin gerisindeki bölge (oksipital lob) görme ile ilgili bölge; burasının zarar görmesinde insan şimşek çakmaları görebiliyor, bazı halüsinasyonlar bu bölgeden kaynaklanıyor. Beynin ön bölümü (frontal lob) ise insanın mizacı ile ilgili; duygulanımlarını belirliyor. Bu hastalık ki iki bölgenin de belirgin zararlar görmesinden kaynaklanabilir; bu bölümlerin arasındaki bağlantıları kuran sinir liflerinin dağılımında sorun çıkmış olabilir.
Bu tür bir olay travma sonrasında olabilir; asosiasyon liflerinin düzenlerinde iyileşme sonrasında değişiklikler oluşur. Bu değişiklikler sonrasında insan bazı görüntüleri ruhsal dengesizliği nedeniyle ignor ediyor olabilir. Ama senin geçmişinde kadınlarla ilgili bir probleminin olması gerekli; bu problem kaza sonrasında ifade olunmaz ama görme bölgesindeki tahribatla birleşince kadınları görmüyor olabilirsin, görüntüleri *ignor* ediyorsundur. Bu

öyle bir noktaya varır ki kadınları görmediğin için onlara omuz atmaya başlarsın; seslerini duyar ama bu seslere bir anlam veremezsin, çünkü çevrende kadın yoktur Ama sen sadece onların içinden geçtiğini düşündüğünü söylemiştin. Sadece bir mide bulantısı vardı, her kadın geçişi sonrasında öyle değil mi?

Burada öncelikli olarak arzuyu belirtmek lazım; kadınları o kadar çok istediğin halde kadınsız bir dünyada yaşama olgusu, kaza sonrasında frontal ve oksipital loblardaki zedelenme sonrasında ortaya çıkar. Fakat başlangıçta kadınları görmez, onlara çarparsın; bunun ne olduğunu anlamaya çabalarsın. Başına gelenlerin gerçek anlamını çözmeye çabalarken kadınların içinden geçmeye başlıyorsundur. Çünkü bunu çok arzu edersin; karının hiçbir zaman olmamasını istiyordun belki de; bu ruhsal zedelenme ancak karının içinden geçebildiğinde gerçekleşeceği için ve bunu gerçekten çok istediğin için bir gün ansızın karının içinden geçersin ve o an ruhun huzura kavuşur. Kadınlar sana artık acı veremeyecektir. Seni en çok zedeleyen kadının bile varlığını hiçlik noktasına vardırmışsındır. Bu hiçlikle onun içinden geçerek. Sen de bilirsin: Mutlak arzunun önünde hiçbir engel duramaz.

Bilmem, bir bilim adamı olarak derdine çare olabildim mi? Yoksa kafanı daha çok mu karıştırdım?

Kongrenin konu başlığı ilginç gelebilir. Bana da tuhaf görünmüştü doğrusu. İlaç firmalarına, magazincilere ve spiritüel meraklarıyla sosyeteye de yakınlığıyla bilinen gözcü Melih A.'nın marifeti olsa

gerek, çünkü o da boy gösteriyor konferanslarıyla ve bazı konferansçılara giriştiği tartışmalarla.
Neyse bu konuyu sonra konuşuruz bir ara. Sevgilerimle.

MY"

21.

Bir süredir unutmuş ve hayatımdan çıkarmıştım Melih A.'yı Şimdi tekrar karşıma çıkmıştı. Bir kongreyle hayatıma yeniden dönüyordu. Bu mektubun gönderilme tarihi ve kongre tarihlerini göz önüne aldığımda şehre dönmüş olmalıydı Bay A. Dostumun hastalık teşhisinin Melih A.'nın da olduğu bir kongrede düşünülmüş ve biçimlenmiş olması ilginçti. Acaba aralarında benim hakkımda konuşmuşlar mıydı? Dostumun bu kongrenin başlığından etkilenmiş olduğu apaçıktı. Bu yüzden Melih A.'ya durumumu açmış olabilirdi. Bunda bir fenalık yoktu. Ben sadece Melih A.'nın ne zaman sona ereceğini bilmediğim sessizliğinden endişe ediyordum. Benim hakkımda "söylediğinden" daha fazla şeyi sakladığından artık tamamen emindim. Dostumun önerisi de bana biraz hesaplanmış gibi gelmişti. Bilimselleştirmeye çalıştığı teknik ayrıntılarla dolu yorumları da bir yere çıkmıyordu.

Hiçbir bağlantı hesabımın içine girmeyen ve benimle pek ilgilenmemiş görünen göz doktoru Melih A.'yı aklımdan çıkarmayı düşünürken içimdeki bir ses her şeye rağmen onun şüphelere açık olan birtakım gizemleri taşıdığını söyledi. Ondan daha önce de kuşkulanmıştım, fakat o dönemde bu denli çaresiz bir durumda değildim ve kapılar yüzüme kapanmaya henüz başlamamıştı.

Çaresizlik ikiyüzlülüğün kardeşiymiş. Bunu öğrendim. Bilimin yarı-karanlık koridorlarında yine gerçeği aramaya koyulmak için Melih A.'nın peşine düşmeliy-

dim.
Bunun için ertesi gün hemen A…'yı aradım. Ona Melih A.'yı, onunla ilgili kuşkularımı anlattım. Bana onu tanımadığını, ama en azından tanışmak istediğini, hiç değilse -medet ummak için değil de- son bir kez bir göz doktoruna daha muayene olmak istediğini söyledi. Hatırladığım kadarıyla onun yakalandığı göz hastalığının hiçbir tedavisi yoktu. Kaç doktor, hastane ve gezmedik yabancı ülke bırakmamıştı. Tedavinin bulunamaması tıbbın yetersiz kalmasından kaynaklanmıyordu. A…'nın bedeni kadar ruhu da görmeyi istemiyordu sanki. Optik olarak bir görme kusuru yoktu. Fakat görme duyusu onun bedeninde artık unutulan bir şiir gibi gerilerde kalmıştı. Diğer duyuları daha da gelişmişti; belki birkaç duyu daha eklenmişti. Henüz farkında değildi ama yaklaşan ayak seslerini duyabiliyordu. Geleceğe, paralel olgulara, mekânlara dair önsezilerine ise duyu diyemiyordu bunun için erkendi zira henüz bu konuyla alakalı yaşadığı tek bir olay bile yoktu.

22.

Doktorun ziyaretini bana anlatırken yatağımda yan yana çıplak yatıyorduk. Bu kez bir el aynasıyla onun sırtını büyük bir beğeniyle izliyordum. Hem görüyor hem de dokunabiliyordum böylelikle. Bunun tadı çok farklıydı. Kaybettiğim bir eşyayı yeniden bulmuş gibiydim.

Melih A. ile görüşmesi kötü geçmemişti. Benden hiç söz etmediğini söyledi. Zaten tembih etmiştim. Çaresiz kaldığı noktaya bir hat çekip ötesini imkânsız kabul eden bilimin temsilcisi aynı zamanda bu hattın ötesini de merak eden bir gönül insanıymış meğer. Belki de kör olduğu için bu kadar açık konuşmuştu onunla Melih A. Bir kez ziyaretine gittiğim ve hiç tanımadığım bu kadına nedense pek güvenemiyordum.

Çenemle boynum arasında kalan tıraşlı bölgeyi öpücüklere boğarken kör arkadaşım, sanki beni anlamış gibi göz doktoruna garip bir güven beslediğini itiraf etti. Kendi hastalığının çaresizliğini bir kez daha onayladıktan sonra onu pek de şaşırtmayan bir teklifte bulunmuş. Tıp dışında başka imkânlar aramak. Ama nasıl? Söz oyunlarıyla mı? "Görmüyorlar, Çünkü Görüyoruz" makalesindeki gibi mi? Dünya baştanbaşa görmeyen insanlardan oluşsa ve arada gören çok az kişi olsaydı, görenler mi bugün körlerin tuhaflığını taşıyacaktı üzerlerinde? Melih A.'ya göre bitkiler de, çok küçük oldukları için insanların ve diğer varlıkların büyüklüğünü algılayamayan böcekler de kördü. Hep

sözde kalan boş lakırdılardı bunlar. Sözcüklerin büyüsünü inkâr edemezdim, fakat "tabiat sanatı taklit eder" diyen Oscar Wilde kadar da saf olamazdım. Elle tutamadığımız bütün zihinsel ve duygusal hareketlerimiz zaten kimyamızın bir sonucu değil miydi?
Daha fazla kafa yormayı bir kenara bırakıp Melih A. ve A… arasındaki bu karanlık tedavi macerasını izlemekle yetinmeye karar verdim. Satranç tahtasındaki başka bir taştım ben ve yapmam gereken başka şeyler vardı.
A... sonraki görüşmesinde benden söz edeceğini söyledi. "Neden birlikte gitmiyoruz?" diye ona sorarken öfkelenmiştim. Sinirimden aynayı tutan elim sertleşti ve kendimi kaybedince aynanın duvarda parçalanıp tuz buz olduğunu gördüğümü hatırlıyorum.
Sıçrayan cam parçalarından bir tanesi aynı elimin avuç içine batmıştı.
Bir kör gibi evet bir kör gibi o anda korkudan el yordamıyla A…'yı aradım. Ona dokunamıyordum.
Kapanan kapı sesini duyduğumda annesinin memesini arayan korkmuş ve acıkmış bir bebek gibi ağlıyordum.

23.

A…'yı kaybettiğimi düşünüyordum. Hayatımda gerçek olan bir kişinin gitmesini, ondan sonra –o kadar yakın olmasa da- sevdiğimi düşündüğüm birisinin de gitmesi bana bir terk edilen olduğumu kanıtlıyordu adeta.
Üzüntü üzerine üzüntü. Ne yapacağımı bilemiyordum. Artık bir şey denemek de istemiyordum. Sorularımın cevaplarını bulsam da kayıplarımın karşılıklarını bulacağımı sanmıyordum. Dünya adeta bir kumar sahnesiydi. Benim için bu kez.

Evimde karımın eski eşyalarını karıştırırken şifreli bir kutu buldum. Kutuyu şifreyi tahmin ederek açtım. İçinden çıkanlar büyük bir şehri karıştırmaya yeterdi. Karım sırra kadem bastıktan sonra onun pek çok sırrını öğreten kutunun benim için bir bilgeden farkı kalmamıştı.
Kutudaki mektupların tarihine bakınca karımın kaybolduğu güne kadar peşini bırakmayan bir âşık ortaya kendiliğinden çıkıvermişti. Âşığının samimi fotoğrafları, özel eşyalar, hediyeler ve başka mektuplar daha çıktı ortaya.
Mektupların sadece birinde gönderenin adresi yazılıydı.
Adrese gittiğimde bir mobilya mağazasıyla karşılaştım. Bu hızlı ziyaretimin hemen başında fotoğraflardan tanıdığım adam karşımda duruyordu.
Kendimi tanıttığımda adamın beti benzi atmıştı. Söy-

lediklerimi dinlemiyor gibiydi. Ona ne yapacağımı tahmin etmeye çalışıyor ve durmadan terliyordu. Önce tartaklamaya başladım onu. Direnmedi. Karşılık da vermedi. Sorgulamaya başladım. Kimdi ne hakla karımla mektuplaşıyor ve aşk yaşıyordu. Karımın kaybolduğunu asla söylemedim. Kadınların da dünyadan yok olduklarını söylemedim elbette.

Yüzünde ve vücudunda kızarıklıklarla yere oturmuş öylece duruyordu. Onu mağazasının önünde bıraktım. Erkekler en çok erkeklerden korkar. Etraftan hiç kimse –ki hepsi erkekti- bir aldatma hikâyesi olduğu belli olan bu arbedeye karışmak istememiş görünüyordu. Kimse başını bile çevirmemişti. Çoğu da muhtemelen adamın alacaklısıydı.

Eve döndüğümde kardeşimin mesajıyla karşılaştım. Yurtdışından dönüş yapmıştı. Birazdan evde olacaktı. Onda da aynı hastalığın olup olmadığını gizlice araştırmayı düşündüm. Bir saat sonra valizleriyle kardeşim kapıda belirdi.

Yeni ortaya çıkan bir kan pıhtılaşma hastalığı olan hemofili yüzünden işini kaybetmişti. Üç senedir bulunduğu ülkede de kalamamış ve yurda dönme kararı almıştı. Tazminat alamadığından evime yerleşmek zorunda kalmıştı.

Aynı hastalığa sahip değildik. O daha şanslıydı. Hiç değilse teşhis konulmuştu ona. Hatta öyle ki bu teşhis hayatında bir hareketlenmeye yol açmıştı. O gerçek bir hastaydı. Bunun farkındaydı. İlaçları, diyetleri ve tedbirleri vardı.

24.

Kardeşimin varlığını, hastalığını ve işsizliğini bana hemen unutturan çok ani bir gelişme oldu.
"Hemcins"lerimin de olduğunu bir dergide yazan haberdeki küçük bir ayrıntıdan öğrenmiştim. "Bazı dişi cisimleri görmeyen" bir adamdan bahseden bir kişinin ismi yazıyordu. Dişi cisim. Belli ki yersiz bir mecazdı bu. Bazı dillerde isimlerin cinsiyetleri vardır. Sözcükler insanların cinsel organlarının gölgesini taşırlar tarif edilirlerken. Yani her ismin bir de cinsel tarifi vardır. İsmin olurken cismin neden olmasın diye düşünürken haberi yazan muhabire telefon ederken buldum birden kendimi.
Muhabir kız, ilk önce öyle bir kişinin olmadığını yarım ağızla itiraf etti. Daha sonra birisinden duyduğunu… En sonunda ondan sadece bir adres alabildim. Adresten kesinlikle emin değildim.
Oraya gidip gitmemekte tereddüt etmek geliyordu içimden. Bu kararsızlığa direnmek istiyordum. Bir çözüm yolu bulmayı çok istememe rağmen bir yandan da kaderime boyun eğmeyi seçmek istiyordum. Yorulmuştum ya da bir miskinlik çökmüştü üzerime. Çaresizce alışmıştım. Her şeye. Dünya yıkılsa artık normal karşılayacaktım.
Adrese gittiğimde, kapalı bir barla karşılaştım, çünkü gündüzdü. Barın karşısındaki kahvede altı saate yakın barın açılmasını bekledim. O bilinen karışık barlardan değildi, fakat müdavimlerine bakılırsa –çünkü açılır açılmaz içeri girmemiştim- karmakarışık, daha çok

ruh kazası geçirmiş tiplerin takıldığı bir mekândı.
Barın ismi "Lazım Değil"di…
"Dişi cisimleri göremeyen" kişiyi nasıl bulacaktım. Cismin dişisi olsaydı yanıma alır ve bara her girenin üzerine fırlatır, kendini savunmaya gerek görmeyen kimse onun olduğunu anlardım, ama böyle bir cisim yoktu. Demek ki dişi cisim kadın anlamına geliyordu.
Derken elinde metal ve tahta halkalardan oluşan bir desteyle otuz-otuz beş yaşlarında birisi sokağın başında göründü. İlerledi, bara girdi ve gözden kayboldu.
Sonra birkaç plastik topu havada birbirine değdirmeden atıp tutan ve bir yandan da yürüyen bir adam hareketlerini bozmadan bar kapısından içeri girdi.
İsmi gibi türü de lazım olmayan bir bardı sanırım burası. İçeride bir hokkabaz takımı antrenman için toplanıyor olmalıydı. Sonra gelen birkaç kişinin ilgi alanlarını görünce yakın zamanda bir sirke dönüştüğünü gördüm bu mekânın. Bu büyüme nasıl durdurulabilirdi? Bütün bu renkli tiplerin arasından ben "dişi cisimleri" göremeyen hemcinsimi nasıl bulacaktım?

25.

Bu bar bir kumpanyaya mı açılıyordu? Geceleri nasıl bir program vardı? Kimler müdavimiydi?
Bu gibi sorulara artık önem vermiyordum. Kendi kendinin dedektifi nasıl olunurmuş artık biliyordum.
Eğlenceyi kaçırmamak ve merakımı hemen dindirmek için hızla bara daldım. Kumpanyanın son neferi gibi göründüğümden şüpheliydim. Beni hemen ayırt edeceklerdi.
Sonuç beklediğim gibi olmadı. Bir sirk çadırından içeri dalmıştım, fakat içerde bir cenaze töreni vardı sanki. Tabut yerine kokusuz bir hava, merhumun yakınları yerine barın kapısına bir anda başlarını çeviren sessiz bir kalabalık.
Tören yarıda kesilmişti.
Birden konuşmalar başladı. Herkes ellerini ileri doğru uzatıyordu.
Elleri bana değen adama hemen sordum:
"Neden uzattın bu elleri?"
"Görmüyorum."
"Ne görmüyorsun?"
"Bardakları. Su içemiyorum ve yakında susuzluktan öleceğim."
Bir diğeri:
"Görmüyorum."
"Ne görmüyorsun?"
"Atları. Bu yüzden evime dönemiyorum."
Öteki:
"Işığı… Karanlıkta olduğumu anlayamıyorum."

Bir başkası:
"Öldüğümü… Durmadan kaza ve kriz geçiriyorum, ama ölmüyorum. Ölememekten bıktım."
Kalabalık bir anda ikiye yarıldı. Sağ ve sol göz gibi. O anda neden iki gözümüzün olduğunu anladım. Üç boyutlu görerek bu dünyada yaşadığımızı ve bizi hiç bırakmayan hapis duygusunu an be an bir zincir gibi taşıdığımızı unutmamamız içindi.
Kalabalık ikiye ayrılınca şikâyetler de arttı:
"Kadınların külot izlerini göremiyorum."
"Kadınların iç çamaşırlarını göremiyorum."
"Kadınların gülüşlerini göremiyorum."
"Kadınları göremiyorum…"
Tam bu sırada dev bir adam siluetinin başımda dikildiğini ve son cümlenin onun ağzından çıktığını fark ettim. Bir böcek gibi ezecekti beni bu cümle neredeyse.
Kalabalığın sonunda uzunca boylu birisi bana el ediyor ve sanki yanına gelmemi istiyordu.
"Hey! Gel. Ben Vamos."

26.

Kafamı kaldırdığımda bunun kısa süreli bir rüya olduğunu anlamakta gecikmedim. Bana ~~daha çok~~ gerçek gibi görünmüş olmasına rağmen rüyaydı, bundan emindim. Bu son zamanlarda nadiren başıma gelen bir emin olma haliydi, zira son aylarda rüya ve gerçek de birbirine karışmış gibiydi.
Ağzımdan akan uyku salyası giysime bulaşmış ve kol kenarlarımı da ıslatmıştı. Yatılı okul sıralarını, etütleri hatırladım birden. Akşamın körüne kadar avluda top oynar ve çok yorulurduk. Etütte ise uyumaktan bir şey yapamazdık. Okulda yaptığım gibi ağzımı kollarımla sildim ve gözlerimi ovuşturdum. Sanki nöbetçi mümessile yakalanmıştım uyurken.

Sokak bomboştu. Hava kararmıştı. Her şey rüyamda bara girmeden önce olduğu gibi ıssızdı ve tehditkâr işaretlerle doluydu. Karanlık, esintisiz hava, bu semtin karışık arka sokaklarından bir türlü gitmeyen ağır idrar kokusu. Çocukluğumun buralarda geçmemiş olması benim en büyük hazinemdi adeta.
Rüyamda yaptığım gibi bara hızla daldım. Yarattığım western manzarada bir tek kovboy tabancaları eksikti. Bunun dışında kovboylara filmlerde hiç yakışmayan şey vücudumu tamamen kaplamıştı: Korku.
İçerdeki müdavimler rüyamdakilerden daha da ilginçti. Bel kısmı balon genişliğinde ince adamlar, uzun şapkalar giymiş kısa erkekler, ince uzun burunlar, ince beller, küçük göğüslü kadınlar ve göğüslerinden ötürü

neredeyse görünmeyen bir kadın…
Yoğun duman altındaki siluetlerden oluşan garip manzara buydu.
Bar tezgâhına yaklaştım. Ne söyleyeceğimi bilmiyordum, fakat ağzımdan bir tek kelime, o da irademdışında çıktı:
"Vamos."
"Vamos? Buyrun benim," dedi barmen.
Ağzımdan birdenbire çıkan bu isim rüyamdan kalmış olmalıydı. Rüyaların, gerçek hayatın içinde zamanın geçmediği bir yorumu olduğunu iyi bilen birisi olarak bu hareketimden utanç duymadım. Rüya cesaretini kullanıvermiştim.
Tam bu sırada bar karıştı. Eli silahlı, hem de otomatik silahlı bir grup bardan içeriye girip rasgele ateş etmeye başladı. Vamos'un sol elinin vantuz misali bana yapışıp beni bar tezgâhının arkasına uçurduğunu hatırlıyorum son olarak. Sol kulağımdaki feci yanmayı saymazsak durumum iyiydi, ama yine de kendimden geçtim.

27.

Korku içinde çığlık atarak uyandığımda başucumda kimse yoktu. Boş bir odadaydım. Van Gogh'un tablolarındaki gibi her yer sarı ve çizgi çizgiydi. Orta kalınlıkta bir fırçayla yapılmış gibiydi her şey. Birden müthiş bir susuzluk baş gösterdi. Doğrulup yatağın bitişiğindeki komodinde duran sürahideki sudan içtim. Bardak nedense konulmamıştı. Bir an içtiğimin, ortada bardak olmadığı için su olmadığına dair derin bir kuşku belirdi bende. Ve karnıma bir ağrı saplandı. Sol kulağımdaki sızı da o anda tekrar başladı. Elimi götürünce bir yara bandına dokundu parmaklarım. Hafif bir kan lekesi parmak uçlarımda dans etmişti. Kulağımdaki yaradan akmış olan kan kurumaya yüz tutmuş olmalıydı ki ellerimi ovuşturduğumda leke diğer parmaklarıma geçmedi.

Karnımın ağrısı geçtiğinde Vamos geldi. Kapıyı çalmamıştı bile. Telaş içindeydi. Bir şeyler onu besbelli korkutmuştu. Elinde bir valiz tutuyordu. Hayır o eski valizlerden biri değil. Daha çok bir teknoloji merkezinden dışarıya gizli icatları saklamak için çıkarılan metalik çantalara benziyordu, ama hayli de büyüktü.

"Kalk ortak," dedi. "Buldular bizi. Seni de takip ederken görmüşler."

Ortak demesi beni şaşırtmamıştı, ama aslında şaşırmalıydım. Hiç tanışmıyorduk. Vamos sadece rüyamın sonuna doğru fısıldadığım bir isimdi.

O anda nedense göğüslerinden yüzünü bile göremediğimiz kadın aklıma geldi. O muydu orda olduğu-

muzu silahlı adamlara ihbar eden. Ama biz kimdik? Yani onlar. Ben sadece oradan geçiyordum. Sanki Vamos'u arıyordum.
"Bir çeşit mafya bunlar. Bizim gibileri arıyorlar. Bazı operasyonlarda kullanıyorlarmış kadınları göremeyen adamları."
Yerimde mıhlanıp kalmıştım. Vamos benim bu özelliğimi nereden biliyordu? Ayrıca durum o kadar da basit değildi. Nörologların, psikiyatrların peşinden koş, Buda'yı oku, araştır… Mafya işi çoktan çözmüş olsun, hatta "operasyonlarında" kullandığı tetikçilere çevirsin bizim gibi adamları.
Bizim gibi adamlar.
Bu müthiş bir belirtisiz isim tamlamasıydı. Hayatımda o güne kadar duyduğum en güzel sözdü bir yandan. Yalnız olmadığını hissetmek müthiş bir şeydi. Durumun karanlığına ve yayılan pis kokulara rağmen çok sevinmiştim. Ağzım kulaklarımdaydı.
Vamos'un kardeşim olduğunu düşündüm o an.

28.

Vamos'un büyük valizine benim eşyalarımı da yükleyip gara yollandık. Aynı trenin iki ayrı vagonuna yerleştik. Bir istasyonda ve yarım saatliğine de restoran vagonunda bir araya geldik. Konuşmadık. Sessizce ikişer duble rakı içtik. Gözlerimiz kanlanınca son vagonun sonundaki boş kompartımana kapandık ve Vamos anlatmaya başladı:
"Beni gazeteden buldun değil mi ortak. Senden önce gelen çok oldu. Gözlerinden anladım, mafyanın adamlarıydı. Yoklamaya geldikleri belliydi. Ne zamandır böylesin?"
"Altı aydır."
"Benim altı sene oldu. Annemin öldüğü gün, deliler gibi teyzemleri, ablamı aradım durdum cenaze evinde mezarlığın çevresinde."
"Hep bir kayıpla mı başlıyor bu durum?" diye sordum. O bir uzmandı artık.
"Hayır, ben azınlıktanım. Sen kimi kaybettin?"
"Karımı. Öldü mü bilmiyorum ama sabah uyandığımda yanımda değildi. Biraz eşya toparlamış evi terk etmişti. En azından görüntü buydu."
Vamos'un yüzü buruşmuştu. Daha da endişelenmiş gibiydi. Aynı trende kadınları göremeyen iki adamdık. Trenin yarısı boş gibiydi.
Dünyanın yarısı boştu. Nereye gitmişlerdi? Ya biz neredeydik?
Şüphelerimi bölercesine konuşmaya başladı:
"Artık sona yaklaştım. Bir kitap arıyorum. Daha doğ-

rusu elyazısı bir defter ama ciltlenmiş ve yüzyıllardır saklanıyor. Kaynağı belli belirsiz de olsa bizim hastalığımızla ilgili ya kozmik ya da mistik birçok veri o kitapta. Uydurulmuş bile olabilir, ama bir geleneğe bağlı kalmalıyız ve bir nedeni olduğu için bu hastalığı taşıdığımızı unutmamalıyız. İçinde binlerce yıllık bu durumu açıklayan bir şeyler olmalı mutlaka. Acaba bu merak mı o kitabın hayalini yaratan? Gerçek şu ki biz bir hastalık taşıyoruz."

"Peki mafyanın bu hastalıkla ilişkisi ne? Onların ne işlerine yarıyoruz?"

"Bu cadı avı değil ama kobay arayışı içerisindeler. Deli bir bilim adamı sayesinde, haraç mekânlarına yapılan ziyaretler için cinsiyet seçici bir optik cihaz ya da benzer bir şeyin peşindeler sanıyorum. Çatışma ve aramalarda görünmeme üzerine de bir çalışma yaptıklarını biliyorum ama bizim bedenlerimizden örgütün elemanlarına transfer konusunda büyük zorluklar var önlerinde. Kayıp bir biyolojik süreç onları engelliyor. Bunu anlamaya, açıklamaya çalışıyorlar."

29.

Son istasyonda indikten sonra istasyon binasının arkasında park etmiş eski bir arabaya binip şehrin en uzak mahallesindeki bahçeli bir evin yakınlarında durduk.
İstasyonda adını okuyamamıştım, ama küçük tepelerden, güneşin yakıcılığından ve rutubetten Güney şehirlerinin kuş uçmaz kervan geçmez küçük şehirlerinden birinde olduğumuzu anladım. Dünyanın yarısı gözüme görünmez olduğu için şehirler de bana daha küçük geliyordu; en azından onları kafamda küçültmüştüm. Eski araba bir Impala olmalıydı. Egzoz tertibatı çoktan iflas etmiş, kendini taşırken her yöne sarsılan süspansiyonlarıyla arabaların en sarhoşuydu.
Impala evlerin rasgele serpiştirildiği geniş bir sokakta durdu. Arabadan sarsılmış bir şekilde indik. Bende nedense yer eden bu izlenim dünyanın ezelden beri yorgun olduğunu düşünmeme yol açıyordu ve ne zaman zorlu bir sahneden kurtulmaya başlasam büyük bir yorgunluk ve bezginlik çöküyordu ruhuma, bedenime. Yorgunluk asalet belirtisidir, demişti birisi. Yorgunluk bir bilgiymiş ona göre. Kendini bilme.
Vamos anahtarıyla evin kapısını açtı. Kapının açılmasıyla evden dışarıya doğru hafif sarı bir duman sökün etti. Dumanın ardından da kokusu burnuma hücum etti. Kükürt ve yanık şeker karışımı bir kokuydu bu. Eşyaları bırakıp salondaki koltuklara serildik. Vamos yiyecek bir şeyler getirdi, içecek olarak da kutu kolalara saldırdık. Çok susamıştık. Impala cehennemi vücu-

dumuzdaki şekeri de terle dışarı atmışa benziyordu. Ardından evin bodrumuna indik. Bodrum bir yer altı araştırma geliştirme merkezi gibi düzenlenmişti. Kablolar tavandan sarkıyor, duvar diplerinden yayılan ışıklar duvarları beyaz bir ışıkla aydınlatıyordu. Kumanda masaları belki yoktu, ama gene de ortam oldukça bilimsel görünüyordu. Daha çok denemelerin yapıldığı bir merkez görünümündeydi ve bu da benim çok ilgimi çekmişti. Fazla vaktimizin olmadığını söyleyen Vamos, ayakta dururken kendi icadı olan bir gözlüğü -ama ne gözlük, yüzümün yarısını kaplıyordu- verdi bana ve "Vahide" diye bağırdı. Gözlüğü yüzüme yerleştirdiğim anda bodrumun merdivenlerinden ona "Hoş geldin Vahit," diyen Vahide indi. Kadın sesiydi bu: Duyuyor ve görüyordum. Bir kadını görüyordum. Sarı ışıkların içinden siyah bir kadın silueti fırlamıştı. Başımı taşımakta, düşünmekte zorlanıyordum. Kendimi sadece algı ve duyularıma bırakmıştım.

30.

Vamos, gözlerime ve şoka girmiş bedenime gülümseyerek baktı.
"Hayır, bu konuşan bir şişme bebek değil; bu kız kardeşim Vahide," dedi. Bunun üzerine Vahide'nin gülümsemesi ilk başta bana eski bir radyonun cızırtılı sesi gibi geldiyse de o güzel ses çınlayarak yankılandı ve daha da durulaştı.
Bir an artık görüşmediğim A… aklıma geldi. O bana görmeyen bir bedenin tutkularını ve hazlarını sunmuştu bu çorak hayatın içinde. Kendimi bir erkek olarak, sonra da insan olarak unutmamamı sağlamıştı. Ama sonra birdenbire her şey gibi o da kaybolmuştu hayatımdan. Kaybolması bir anlamda iyi olmuştu. O çoraklığın içindeki tek vaha olarak onunla ilişkimiz bir aşka doğru yürüyebilirdi. Belki de karımı, sıkıntılarımı unuturdum. Ama bu isteyebileceğim son şeydi. Yoksa bir kazazede gibi kendi hayatımda hem bir kaçak hem de bir mutsuz olarak yaşamaya devam ederdim.
Vahide, A… olmuştu o anda. Gülümsemesi şaşırttı beni çünkü A… hiç gülmezdi.
"Peki sen Vahide'yi nasıl görebiliyorsun?" diye sordum. O sırada benden beklenmeyecek bir ataklıkla söyledim bunu. O ana kadar hiç de meraklı olmamıştım. Zaten meraka gerek de yoktu. Sanki hayatım yazılı bir senaryo üzerinden yürüyordu "Benim gözlüğe ihtiyacım yok," dedi Vamos. "Her gün özel bir silisyum şurubu içiyorum. Vahide hazırlıyor. Ama öldürücüymüş sonradan öğrendik; zaten şurup yü-

zünden kansere yakalandım. Bu etkisini başlangıçta kestiremedik. Ve o yüzden hiç aldırmıyorum artık."
Bunları söylerken Vamos hayatından ve başına gelenlerden dolayı üzgün, pişman görünmüyordu. Yine de anlayamadığım bir bilgelikle anlatıyordu her şeyi. Sanki bu başımızdaki bir hastalık değilmiş gibi. Ya başka neydi? Vamos'ta çok sorumun cevabı vardı, ama hayatımızı değiştirme güçleri olduğu zaman cevapların soruları saydamlaşıyordu. Sonsuza kadar soru sorabilir, sorular bittiğinde suçlamalara sonra da yargılamalara başlayabilirdim. Dünyada o kadar çok şüpheli şey vardı ki olağan kişiler ve şeyler için dünya imkânsız bir âlemden başka bir şey değildi çoğu zaman.
Vahide bir kimyagerdi. Aynı zamanda o da silisyumdan yapılan kimyasal başka bir bileşiği içiyordu; Vahit, yani başkalarının dediği gibi Vamos, onu çıplak gözle görebilmesi için yapıyordu bunu. Bileşik, vücudunun hücre yapısında birtakım aykırı maddeleşmelere yol açıyor ve Vamos için kardeşliğin kapıları görsel olarak kanatlanıyordu.
Birbirini bu denli seven iki kardeşe daha rastlamamıştım. Kaderimin bana buyurduğu yolculuklara çıkarak evde yalnız başına, yakalandığı kan hastalığıyla baş başa bıraktığım kardeşime karşı bile böyle duygular içinde olmamıştım.

31.

Vamos'a bodrumda duvarda asılı olan altın varak çerçeveli aynayı sordum. Vahide'yi daha sonra orada da görecektim. Yüzü çok güzeldi. Karımdan daha güzeldi. Vücudu... Sanki Fellini'nin *Dolce Vita* filminden fırlamış Anita Ekberg gibiydi. Ona baktım ve içimdeki aşk susuzluğunun çok azını giderebilecek derecede derince iç çektim. Hayır susuzluk geçmemişti, ama Vahide bir ikona olarak bedenime yapışıp kalmıştı o anda. Ayak bileklerine kadar gösteriyordu ayna. Dışbükey olmalıydı biraz.

"*Dolce Vitae* onun adı," derken Vamos sonundaki e'yi özellikle vurgulamıştı. "Bir süredir bizde duruyor. Sahibinin gelip almasını bekliyoruz. Aslında gelip alıyor arada bir ama ayna daha sonra hep geri geliyor."

İnanamamıştım. Anita Ekberg'e çok benzeyen Vahide'yi bana gösteren aynanın adı da Tatlı Hayat'tı. Dolce Vita. Sonundaki "e" de Latince'sinden olmalıydı. Anlaşılan aynayı bırakan kişi ayrıntıları çok seviyordu. Kelimelerle oynamayı belki de…

"Bir aynanın kendi başına hareket etmesi…" diye kekeledim.

"Ayna bildiğimiz bütün cansız eşyalardan daha farklı bir oluşum," diyerek bilgilendirmeye başladı Vamos. "Evet ayna bizim dünyamıza kadar sokulmuş bir rüya. Işığın rüyası diyebiliriz. Çoğu kişi aynanın bir geçiş noktası olduğunu düşünür. Tam tersine bir oluşum

yeridir ayna. Işık doğru ve yalanları aydınlatır. Her yalanda ve doğruda ışık değişim gösteren bir maddedir. Ayna da ışığın hem ağlama duvarı hem de fantazya cennetidir. Bizlerse aynalara sadece simetrik portrelerimize mahkûm bir eşya olarak bakıyoruz."
Bu sırada en başından beri sıradan bir vatandaş olarak kültürel açılardan edindiğim bazı fikirleri yeri olmasa da Vamos ile paylaşmaya çalıştım:
"Kadınlar günlük hayatta o kadar sanallaştılar ki sanal halleri daha gerçek hale geldi, yani görüntülerine inanmaya başlamaları ve bunları insani kriterlere döküp erkeklere, dünyaya, topluma böyle bakmaları çok trajik değil mi?"
"Karına âşık olduğunu, bu yüzden bu denli ısrarlı, kararlı olduğunu düşünüyordum," dedi ve ekledi Vamos: "Gerçekliği daha çok çabuk taraf değiştirmesiyle tanıyabiliriz. O tarafsız değildir, iki taraftan da değildir. Ama kendi tarafı da yoktur."
Kadınlara dair magazin fikirlerime felsefi tespitlerle cevap vermişti Vamos. Ama öte yandan ayna, yalanlar ve doğrular hakkındaki yargılarını tam bir zemine oturtamamıştım. Işığın madde olup olmadığını fizik onlarca yıldır tartışıyordu. Işık ile ahlaki düzleme kayan doğru-yalan ikileminin aynı aynada ne gibi işleri olabilirdi? İkna olmamış kaş kıvrımlarım onda hoşnutsuzluk yaratmış olacak ki, Vamos bu kez daha yüksek sesle sürdürdü söylevini:
"Görmek, bedenin varolma nedeninin başlangıcıdır. Beden gözleri açıkken rüya görür. Görmek açık rüyadır. Hepimiz *lucid dreaming* halindeyiz dünyada. Gözlerimiz açıkken rüya görüyoruz. Bu böyle verildi bi-

ze…”
Başıma gelen onca felaketin içinde “acaba rüyada mıyım?” diye kendime sormuşluğum çok olmuştu, ama hissettiğim şuydu: Bütün bu olanlar basit bir rüya diye geçiştirilemeyecek kadar trajikti.

32.

Acil durumlar için biraz silisyum şurubu ve gözlüğü alıp ayrılmak istediğimi belirttim Vamos'a. Gitmemi aslında o öğütlemişti. Kalmak, yararsız bir arayıştan daha kötü ve acılı olacaktı.
Vahide uzun bir yolculuğa hazırlanıyordu. Vamos evde yalnız başına kalacaktı. Kötü adamlar geldiğinde onlarla son mermisine kadar mücadele edip yakalanmasına az kala öldürecekti kendisini.
Bu sırada kapı çalındı. Bir çocuktu gelen. Elinde bir zarf taşıyordu. Adımı söyledi. Bana gelmişti zarf. Hızla açarak okudum.

"*Karın elimizde. Onu senin için kaçırdık. Fidye istemiyoruz. Fidye sensin. Bize gelip teslim ol ve karın yaşasın.*"

Sanki öteden beri beklediğim bir şeydi bu. Çok şaşırmamıştım bu habere. Evet bu bir haberdi. Duyarsızlaşmıştım kendi hayatıma ve her günümü gazete haberleri gibi yaşıyordum. Vamos ile Vahide bu medyatik hayatın başrol oyuncularıydı artık. Onlarsız yapamazdım. Onları görmeden, okumadan fidyesi olduğum bu kaçırılmanın üstesinden gelemeyecektim. Kalmalıydım.
Onların da bu mesaja çok şaşırmadıklarını görünce adeta sevindim. Onlar benim vaat edilmiş topraklarımdı bu dokunmasız hayatımda. Ailem gibi olmuşlardı bir anda. Anita Ekberg görünümündeki Vahide'nin tatlı mı tatlı iri memeleri gözümün önünden

gitmiyordu. Hemen soymuştum onu gözlerimle. Oracıkta. Ve Vahide'nin bir an kör olduğunu hayal ettim. A... gibi. Vamos ne kadar şanslı bir adamdı. Kız kardeşi de olsa bir kadın hemen çok yakınında yaşıyordu. Üstelik onu "zahiri" bir hayata önce çekip alan, ardından belki de ten sıcaklığında bir şefkatin içine yerleştiren bu yakın ilgiyi çok kıskanmaya başlamıştım. Sanki Vahide'ye ulaşmak isteyen bir gizli âşıktım ve Vamos beni engelleyen kötü bir adamdı.

Bunları düşünürken salonda yalnız olduğumu fark ettim. Vamos ile kız kardeşi bodrumda olmalılardı. Evin altına inen merdivenlere yöneldim. Basamakları hızla indim. Yalnızlıktan bir an ürpermiştim. Bodrum katına indiğimde karanlıkta ışık sızan bir kapı dikkatimi çekti. Kapıyı açmadan aralığına kadar yaklaştım. Vamos içerde tek başına ve çıplaktı. Elleri havada oynuyordu, kolları sanki boşlukta bir şeyleri sarmalıyordu. Yere oturmuştu. Tam o sırada bakış açımı değiştirince üstlerinde bulunan bir aynadan Vahide ile birlikte doyasıya seviştiklerini gördüm.

33.

"Kadınlar aslında sadece erkekler tarafından görülebilen hayaletlerdir," dedi Vamos. Kanıt olarak kutsal kitaplardan pasajlar, kimi ezoterik alıntılar yaptı. "Bu bizim hastalığımız değil, bizler sadece onların hayalet olduğunu algılayan farklı bedenleriz ve hayatımızın bir döneminde bu bizi vuruyor. Görmüyoruz, içlerinden geçiyoruz, ama aynalardan görüyoruz."
"Öyleyse kadınlar şeytana, vampire yakın kötülük mahlukları öyle mi?" diye sordum.
"Eksik ama doğru sayılabilir," dedi Vamos.

Bu sohbet başlamadan önce, gördüğüm inanılmaz manzara karşısında önce sessizce salona yeniden çıkmış ve bulduğum ilk koltuğa deyim yerindeyse yığılmıştım. Manzara çok düşündürücüydü. Vahide kör olmadığı halde Vamos ile sevişebiliyordu. Burada onun Vamos'un kız kardeşi oluşu kesinlikle beni sarsmamıştı. Kendi bilecekleri bir şeydi bu. Bana açıklamadıkları yeni bir buluş ya da benim bilmediğim bir kadın hali ikisinin de bedenen buluşmalarına yol açıyordu. Vamos'u bir kez daha kıskanmıştım. Bir veda sevişmesi gibi görünen bu ağlamaklı, hıçkırıklı sevişmenin sonrasında Vamos çok yorgun ve üzgün görünüyordu.
"İşte öğreneceğiz birazdan kadınların ne tür mahluklar olduklarını," diyerek sözlerini tamamladı Vamos.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordum Vamos'a. Ne saklıyordu acaba dilinin altında.
"Vahide ile aşağıda hazırlık yaptık. Araçlar, gereçler ve silahlar hazır," dedi Vamos. "Çocuğa kolay bulunabilecek bir adres vermişler, ben aldım adresi ama bu bence ciddi bir tuzak. Karını kaçırdıklarını sanmıyorum. Bu da bir ihtimal elbette, ama seni istiyorlarsa neden gelip almıyorlar, fidye bahsine gerek mi var? Bu yüzden beklemedikleri şekilde davranıp baskın yapmalı ve gerçekten kaçırıldıysa karını kurtarmalıyız. Vahide'nin de bu yüzden bizimle gelmesi gerekli."
"Ama o bir kadın; silahları nasıl kullanacak? Hadi benim askerlikten kalma biraz pratiğim var."
"İkimizin de iyi avcı olduğunu, Vahide'ninse bir zamanlar gizli bir ajan olduğunu söylemeye gerek duymuyorum," dedi Vamos gülerek. "Silahlar insanlar için yapılmıştır. Hepsinde bir tetik ve bir nişangâh bulunur. Nişan alır, atar ve vurursun. Hepsi bu kadar ortak."
Başım şimdi yine dertteydi. Son birkaç dakika içinde bilmediğim birçok gerçeğe tanık olmuştum. Ve önümüzde bu baskın öncesinde ortaya çıkacak birçok gerçeğin daha yığılı durduğunu tahmin ediyordum. Bunun yanı sıra "ortağım" bende bir savaş makinesi görüyordu. Karısı kaçırılmış erkeklerin ruh hali konusunda tarih ve sinema senaryoları arasında pek söz birliği yok gibiydi hatırladığım kadarıyla. Bense kendimi kurtarma operasyonları için yetiştirilmiş bir komandodan çok, yasadışılığın karşısında yapacak hiçbir şeyi olmayan zavallı bir sanat

tarihçisi olarak görüyordum.
Tarihçi tarih yazardı, bense kişisel tarihimin içinde her şeyi birbirine karıştırmıştım. Bize öğretilen tarihte, o tarihin ışığı olan bilimde böyle kaybolmalar, habersiz gidişler yoktu.

34.

Gözlerimi hayretten kamaştıran, beni derin bir endişeye sürükleyen araçlar, gereçler ve silahlar hemen hemen şöyleydi: Silisyum solvent spreyleri, kamuflajlı kıyafetler, kısa namlulu bir pompalı tüfek, 3 tabanca, el bombaları ve bir Amerikan piyade tüfeği tam karşımda duruyordu. Sanki savaşa gidiyorduk ya da seferberlik ilan edilmişti. Bütün bunlardan Vamos'un bizi bekleyen tehlikeye ilişkin olarak benden daha çok ayrıntıya hâkim olduğunu çıkardım.

Kamuflajlı kıyafetler dışında hiçbirini askerliğimde kullanmamıştım. Vamos seçmemi beklemeden piyade tüfeğini, bir el bombasını, bir spreyi ve bir komando pantolonunu bana verdi. Filmlerdeki gibi giyinip kuşandım. Bize tam da şimdi siyah bir jeep gerekliydi. Yanıma "Tatlı Hayat"ı da almıştım. Çünkü Vahide o gizemli aynaya baktığında cisimleşmişti. Bunu Vamos'a söyleyemezdim. Arkamızda bir ölü bırakır gibi evden kaçmadan önce Vahide yanıma yaklaştı. Gözlük yine kafamdaydı.

"Dolce Vitae'yi bırakmalısın," dedi.

"Neden?" diye sordum. Hemen cevap alamamıştım. Sarı-siyah siluetinde bir durgunlaşma baş gösterdi. Neredeyse görüntü silinecek gibiydi. Gözlük takımının bataryası sanırım bitmek üzereydi.

"O aslında çok tehlikeli bir silah. Arkasında yarı-radyoaktif bir düzenek var. Vahit asıl o düzenek yüzünden hasta. Silisyum şurubu bahanesi…"

Bunları söylerken görüntü kayboldu. Vahide bana iki

tane yedek batarya verirken gözlüktekini de yenisiyle değiştirdi.
"Dolce Vitae'yi burada bırakmalıyız. Biz gittikten sonra bir saatli bomba gibi patlayarak buradaki tüm izlerimizi yok edecek. Arkada bir şey kalsın istemiyoruz."
Tam o sırada Vamos'un sesi evin içinde çınladı. Sanki bir megafondan konuşuyordu.
"Acele edelim. Araba hazır. Beş dakika sonra arabada olun."
Vahide'yi daha net bir siluet olarak gördüğüm anda başının yüzüme yaklaşmakta olduğunu da fark etmiştim.
Dudaklarımda sıcak bir dokunuş, biraz da ıslaklık ve hafif de ısırılma hissettiğimde göğüsleri de göğsüme değmişti.
Karımı bulduğum zaman "Tatlı Hayat" hayatımızı kurtaramayacaktı. Ona aynaya bakmasını söyleyecektim. Bu sayede ona dokunmayı, görmeyi hayal etmiştim. Fakat bu son umut da evle birlikte geride kalıyordu.

35.

Araba, kendinden beklenmeyecek bir performans ve hızla kilometreleri sanki yutuyordu. Etrafta başdöndürücü hızda geçen insanlar, evler, hayvanlar, tarlalar bu gergin kaçışı tatlı bir yolculuğa çeviriyordu. Bir süre bizimle aynı hızda giden trene bakarken Vahide'nin "Peşimizdeler!" dediğini duydum. Vamos Impala'nın üstünü açtı. Bütün savunma malzemelerimiz bagajdaydı. Bir an bagaj kapağının da açılıp içindekilerin her yere patlamalar içinde saçılacağını sandım.

"Sakın arkana bakma," diye fısıldadı Vamos.

Sanırım bir tepenin ardında henüz kaybolmuştuk ve arabanın ağır tentesi o zaman açıldı, başka bir araba izlenimi vermek için. Ama tam olarak bu tedbirin nedeninden emin değildim. Vamos başındaki şapkayı çıkardı. Sanırım Vahide de bir eşarp taktı.

Yaklaşan siyah arabayı, bagaj hizasındayken fark ettim. İçinde dört karanlık adam oturuyordu ve hepsinin başları bize dönmüştü. Vamos ile Vahide, sözleşmiş gibi hiç bozuntuya vermediler. Bizimle aynı hizaya geldiğinde yavaşlamış olan siyah araba bizi geçtikten hemen sonra hızını artırarak bir anda elli metre kadar uzağımıza kaçtı ve orada sabit bir hızla seyretmeye devam etti.

"Bu arabadakiler bana mektup gönderen fidyeciler olmalı," anlamına gelen sözler söylemeye çabaladım. Ama bir türlü söylediklerimi duyamıyordum. Vamos

ile Vahide'nin birbirlerine bakışlarından bu sözleri gerçekten de söylemiş olabileceğimi anladım.
"Tehlike geçmedi henüz," dedi Vahide.
Vamos bu tespite iyimserlikle cevap verdi:
"Tehlike daha başlamadı. Sanırım onlar değildi. Karıştırmış olabiliriz."
Fidyecilerin bu kadar açıkça mafya bozuntusu kişiler olabileceğini düşünmemiştim bile. Bana daha çok kaçık ve kötü niyetli bilim adamları gibi gelmişti. Beyaz giydiklerini hayal etmiştim sanki daha çok.
Vahide aklımdan geçenleri okumuş gibi:
"Neye benzediklerini hiç bilemeyiz," dedi. "Yaşadıklarımızın neye benzediğ, meçhul değil mi?"

36.

Vadilerden bir ejderin kanatlarında inerken Impala'yı kucaklayan ani frenle sarsılarak kendime geldim. Oysa rüya görüyordum. Kısa ama bana uzun gibi gelen bir rüya. Bu kısa rüyaların çok yorgun olduğumuz zaman, bir de bitmeyen uykusuzlukların ortasındaki kısa süren uykularda görülebildiğini bir yerlerde okumuştum. Benimkisi sanki bir hafta süren bir uykunun sonlarına doğru görülen rahat ve sakin o rüyalar gibiydi. O frenleme olmasaydı daha da uzun sürebilirdi.
Gözlerimi ovuşturdum. Önce nerede olduğumu ayırt etmekle işe başladım. Impala. Vamos. Vahide. Biz.
Ve yol. Önümüzde şoseden asfalta karışan yüzüyle uzayıp gidiyordu. O da ne?
Yol adeta kapanmıştı. Daha önce yanımızdan yavaşlayarak geçen siyah araba yana dönerek zaten dar olan yolu kapatmıştı. Dört karanlık adam günışığında daha korkutucu görünüyorlardı. Yanlarında ise uzaktaki siluetinden seçebildiğim kadarıyla bir çocuk vardı.
Bana mektup getiren çocuk ellerinde bir şekilde rehin olmalıydı. Ama nedense birden siyah araba yanımızdan geçerken dört adamın dışında arabanın içinde başka bir siluete rastlamadığımı hatırladım.
Vamos ve Vahide'ye baktım tam bu sırada. Onların ne yapacaklarını merak ediyordum. Ne düşünüyorlardı? Siyah arabalı adamların kim oldukları yol kesmelerinden ortaya çıkmıştı. Düpedüz beni istiyorlardı. Beni onlara verip çekip gidecekler miydi? Körlük kardeşliğimizin önemini böylelikle öğrenecektim.

Sadece birkaç yüz metre kalmıştı.
Cebimdeki bir şey yüzünden kasıklarım kaşınmaya başladı. Ne olduğuna bakmak için elimi cebime soktum. Bir kâğıt parçasıydı. Buda'nın *Ateş Vaazı*. Orda durduğunu unutmuştum. Sanki tehlike anında başvuracağım bir yardım hattı gibi sarıldım o kağıt parçasına. İçimden önce sessizce okudum. Bir değişiklik olmamıştı. Siyah arabalı, karanlık adamlı barikat giderek yaklaşıyordu. Vamos ile Vahide'de çıt yoktu.
Çok az vakit kalmıştı. Birden yüksek sesle vaazdan seçtiğim bir pasajı okumaya başladım:
"Zihnimiz, bilincimiz, izlenimlerimiz, izlemelerden kaynaklanan duygularımız, bunlar da yakıcı birer ateştir. Bunun böyle olduğunu anlayan benim gerçek öğrencilerim gözün gördüklerine biçimlere, görülen şeylerden gelen izlenimlere, bu izlenimlerden kaynaklanan duygulara kulaktan, burundan, dilden, dokunma duygusundan gelen algılara, zihin, bilinç izlenimler ve duygulara aldırmazlar, bu yolla da isteklerden, tutkulardan kendilerini kurtarıp özgürlüğe erişebilirler. Bu anlayışa erişen kimse kurtuldum der ve böyle diyen kimse ölümlülükten kendisini sonsuza dek kurtarır."

Hiçbir şey değişmemişti. Siyah arabaya çarpmamıza çok az kalmıştı. Vamos hız kesmemişti ve hiçbirimiz ona bir şey demeye cesaret edemiyorduk.

37.

Impala çok sağlam çıkmıştı. Bunu doğrusu hiç beklemiyorduk.
Bir cenaze arabasını andıran barikatın burun kısmına direksiyonu kıran Vamos hepimizi kurtarmıştı bu cesur kararıyla. Arabasına güvendiği her halinden belliydi.
Burnundan aldığı darbeyle hemen yön değiştiren siyah araba geçişimize izin verirken bizi bir selamlamadığı kalmıştı.
Bu hareketi beklemeyen siyahlı adamların şaşkın yüzlerini bir sergi gibi izlediğimi hatırlıyorum. Yüzleri bir insan yüzünden çok, korkunç maskeleri andırıyordu. Bir çocuk olduğunu düşündüğüm siluetin kısa boylu bir adam olduğunu, elinde tuttuğu silahı bize sallamasıyla daha iyi anlamıştım.
Sevinçten Vahide'ye arkadan sarılıp öpecekken bir el beni durdurdu.
"Kafandakini unuttun galiba ortak. Kadını yaralayacaksın ya da aleti bozacaksın."
Vamos'un tok sesinde aynı zamanda bir neşe de gizliydi. "Ortak" derken bu gizli neşeyi hep hissettiriyordu. Ne var ki bu kez hepimiz adamakıllı korkmuştuk.
Vamos, "kadını yaralayacaksın" derken aklıma evin bodrumunda yanlışlıkla tanık olduğum nahoş sahne aklıma geliverdi. Tehlikeden yeni kurtulmamışız gibi gündemi savurarak değiştirdim:
"Siz gerçekten de kardeş misiniz Vamos?"
Bunu söylerken Vahide'nin siluetine bakıyordum

sadece. Yandan profile dönüşen baş siluetinde dudaklarının gülümsercesine açılıp kapandığın görebildiğimi sanıyorum.
"Sırlar sırları kovalar," diye buyuran Vamos ise sadece ses olarak vardı bu kez.
Onu daha iyi görebilmek için gözlük takımını çıkardım.
Terk edilmiş büyük bir yapının önündeydik. Üç katlı bir mekândı. Bagajdaki malzemeleri binanın giriş katından getirdiğimiz çuval ve sandıklara koyarak bodrum katına indirdik. Bu bodrum önceki evden farklı olmak üzere zemine daha yakındı ve bodrum pencereleri silah mazgallarına benziyordu.
Impala'yı da garaja kapattıktan sonra çok acıktığımız ortaya çıktı. Ben susamıştım da aynı zamanda. Biraz şarap ya da bira hiç de fena olmayacaktı.
Üç katlı bina meskenden çok bir merkezi andırıyordu. Daha çok zengin ve ünlü bağımlıların yüksek paralar karşılığında kapatıldığı mutluluk hapishanelerini andırıyordu ve o anda nedense boştu. Sanki yeni terk edilmiş gibiydi.
Vamos, binanın bir araştırma merkezi olduğunu anlattı. Çalıştığı yer burasıymış. Aynı zamanda paravan bir merkez sayılırdı, zira araştırmalar devlet bürokrasisinin anlayışla karşılayacağı türden şeyler değildi.
Vamos büyükçe bir salona beni davet etti. İçinde kadın bedenlerinin dev camekânlarda sabit olarak tutulduğu bir salon. Camekânların etrafında bilimsel araştırma izlerini yansıtan kablolar bulunmuyordu.
Demek ki burası dişi Frankenstein'ların üretildiği bir yer değildi.

38.

Camekânları ortalayan bir yerde tripod üzerine kurulmuş fotoğraf makinesi dikkatimi çekti. Makinenin eski oluşu aklıma Kirlian fotoğrafçılığını getirdi nedense. Yüksek voltaj ve frekansta düşük amperli elektrik alanı yaratılarak canlıların yaydıkları düşünülen bazı biyolojik radyasyonları çeken fotoğrafçılık tekniğiydi bu.
Belimdeki çantada taşıdığım gözlük takımı gibi bu fotoğraf makinesinin işlevi de kadın görüntüleriyle alakalı olabilirdi.
Merakımı Vahide giderdi:
"Camekânların içindekiler sadece birer kılıf. Kadın bedenlerine uygun olarak üretilmiş. Bu kılıflar üzerinde bazı maddeleri, bileşikleri deniyoruz. Sözkonusu hastalığı diğer taraftan çözebilmek için…"
"Kadınlar her durumda görünmeyi elden bırakmıyorlar ortak, gördüğün gibi" diyerek Vamos soğuk açıklamayı yumuşattı.
"Ama sakın sen vizörden bakayım deme," diye devam etti. Sesi sertleşmişti. "Makine bozulabilir. Her ne kadar optik bir cihaz da olsa yapılan araştırmalar sonucu bedenin yaşam gücü yoğunluklarını ve düzeylerini de algılar hale getirildi bu özel makine."
"Yaşayan bir fotoğraf makinesi," diye içimden geçirirken yüzüme yayılan alaylı gülümsemeyi fark eden Vamos daha da ciddileşti:
"Neticede derin analizlere girmem mümkün, ama bunu yapmamıza gerek bile yok, çünkü bu hastalık ya

da her neyse her türlü merakı kamçılayan bir sonuç olarak zaten fazlasıyla gerçek ve gözümüzün önünde…"

"Bu merkezde yaptığınız araştırmalar sonucu vardığınız sonuçlar nedir tam olarak?" diye sorduğumda panoramik salon camında bir parlama belirdi. Ufukta giderek çoğalan bir duman bulutu, kısa süren alevlerin ardından gökyüzüne yükselmeye başlamıştı. Camlardaki hafif titreme geçince söze Vamos yeniden başladı:

"İşte cevabımız. Bir yer altı hücre evi gibi çalışmalara başladığımız o ev az önce ortadan yok oldu. Artık buradayız. Sen de buradasın. Bize kendi sonuçlarınla, merakların daha da artmış olarak geldin ama şimdiye kadar tanıştıklarımız arasında en cesuru ve sabırlısı sendin…"

Göğsüm kabarmıştı adeta. Sanki tek amacım, karımın kayboluşundan beri özgüvenimi yeniden kazanmaktı. Gururum okşanmıştı. Bir yandan da çok yorulmuştum. Burası bir ev ya da otel değildi ama mutlaka dinlenme, rahatlama mekânları olmalıydı. Mutfak da tabii ki aynı zamanda. Öte yandansa kurt gibi acıkmıştım.

Vamos beni dürterek gözlük takımını başıma yerleştirmemi istedi. Sanırım Vahide'nin söyleyecekleri vardı. Bazı fısıltılardan sonra onunla üst kattaki bir odaya geçtik. Otellerin süitlerine benziyordu. İki banyo bulunuyordu. Ben koltuk ya da kanepeye serilmek üzereydim ki Vahide kolumdan tutarak beni daha büyük olan banyoya doğru çekti. Banyonun kapısında kalakaldım. Görebildiğim kadarıyla jakuziye girdi, suyu

açtı ve sonra…
Sular Vahide'nin üzerinden aktıkça nefis vücudu ten olarak, koku ve arzu olarak ortaya çıkıyordu. Bir an yeni bir bulguya rastladığımı düşündüm: Duş yapan kadınları acaba çıplak gözle görebiliyor muydum?
Su ve kadın. Doğurgan ve doğuran.

39.

Arzu dolu bir enstantaneden bilimselliğe dönmek, neden ve sonuçlarla başımın dönmesi… Vahide'nin sıcak kadınlığında masmavi bir denizin kıyısındaki altın kumlar üzerinde yuvarlanır gibi yolculuk…
Fiiller kaybolmuş nesneler, yani arzular coşmuştu o odada. Bulabildiğimiz her oturulabilir eşyanın üzerinde büyük bir açlıkla seviştik. Ara verdiğimizde küçük buzdolabına ve ne zaman odaya getirildiğini hatırlamadığım yemek ve atıştırmalarla dolu servis arabasına adeta saldırıyordum. Yediklerimin birazı ağzımdan taşıyor, yere dökülüyor veya Vahide'nin sonsuz göğüslerinde kayboluyordu. Bunun üzerine aynı açlıkla o parçaları bulup yemek üzere onun zevk vadilerine dalıyordum.
Mars gezegenine insanlı ilk inişi yapmış olmanın verdiği tatlı yorgunluğu ve muzaffer kendinden geçişi yaşıyordum. Kadınları göremememeye başladıktan sonra hayatım kadınlar bakımından sanki daha zengin olmuştu. Bunun sonu nereye varacaktı?

Vamos bizi girişteki salonda yeni bir toplantı yapmak üzere bekliyordu. Sabah çoktan olmuştu. Hayatımızın soruları üzerine tortular yerleşmişti. Biyolojik olarak mutlu olduğum kısa anları yaşarken Vahide'ye âşık olduğumu düşünüyordum ki salondan gelen bir telefon sesi duydum. Vamos cevap verdi sanıyorum. Boğuk seslerinin yankılanmasından bir misafirimizin olduğunu anlamam zor ol-

mamıştı.
Gözlük takımı banyoda yeteri kadar ıslanmıştı. Islanmamasına dikkat etmemiştim ve nedense bunu istememiştim. Her şeye son vermek istiyordum belki de bilinçaltımda. Bu mücadelede yoktum artık. Biyolojik yapıma yenik düşmüştüm, sosyal kurallara da. Her ne olursa olsun bir dava arkadaşımın kız kardeşiyle -veya her nesi oluyorsa- onun da bulunduğu bir yerde sevişmiştim.
Vamos'un ne yaptığımızı bilmemesine imkân yoktu, zira neredeyse sabah olmuştu. Vahide ile ne bunun hakkında konuşmuştuk ne de o şaşırtıcı tanıklığım hakkında bir soru sorabilmiştim. Gene de o sahne kafamı kurcalıyordu sürekli.
Salona inerek meçhul ziyaretçimiz konusunda bilgilenmem gerektiğini hissettim birden. Üstümü başımı güzelce toparlayıp merdivenlerden inmeye başlamıştım ki duran bir arabanın sesi ön bahçede yankılandı.
Vamos'un kapıya doğru atılması, onu açması ve bunları yaparken vücudunun açığa çıkardığı aşırı ilgili hareketler gelen konuk hakkında önemli ipuçları veriyordu.
Vamos'un değer verdiği birisi olduğu kesindi. O öyle her şeye koşan birisi değildi tanıdığım kadarıyla. Sevmesi veya saygı duyması gerekiyordu birisiyle böyle aşırı derecede ilgilenmesi için. Yoksa burnundan kıl aldırtmazdı.
Kapı, iki kişinin içeri girmesiyle kapandı. Ben hâlâ merdivenlerde bekliyordum. İçimden bir ses gelen ziyaretçinin karşısına çıkmam gerektiğini söylüyor-

du. Tanıdık iki ses, bir koku ve kahkahalar…
Vamos çok hoş karşılamış olmalıydı misafirimizi.
Salona geçerlerken arkası dönük olsa da tanıdım geleni. Göz mütehassısı Melih A.'ydı bu.

40.

Vamos heyecanlı olmasına rağmen Melih A. telaş içindeydi. Bu biraz şaşırtıcıydı. Yolunda gitmeyen bir şeyler olmalıydı mutlaka. Melih A.sanki telaşını gizlemek ister gibi Vamos'a karşı soğuk ve mesafeliydi. Bunu fark eden Vamos'ta ise en ufak bir bozulma belirtisi yoktu. O her zamanki gibi duygusal olarak formdaydı.

Birlikte uyumlu hareketlerinden, oturup kalkmalarından aslında başından beri birbirlerini tanıdıkları sonucunu çıkarmıştım. Ben bir gazete haberiyle Vamos'a ulaşmıştım, bu yüzden bir plan kokusu sezilmiyordu, ama bu gerçek de onların bir arada oldukları hakikatini değiştirmiyordu. Vamos'un ondan bana hiç bahsetmemiş olmasında da açıkçası bir kasıtlı durum bulduğumu söyleyemem. Yine de onun da "bizden" olmasına çok sevinmiştim. En azından kurban olmasa da tanık olarak. Sadece bize bakmakla yetinmediğine eminim ama. İşi ve yapısı gereği mutlaka bu dünyevi hastalık üzerine tezleri ve çalışmaları bulunmalıydı.

Melih A.ya doğru yaklaşıp elimi uzattım. İçimden "ben eski hastanız," dedim sanırım, ama sesli de söylemiş olabilirim, tam emin değilim. Melih A. Zorlukla gülümsedi ve hemen konuya girdi.

"Bu sabah birkaç polis büroma geldi ve sizi sordular, dosyanıza baktılar; hatta ona el koydular. Polisleri zorunlu olarak size tavsiye ettiğim psikiyatra da yönlendirdim. Şüphelenmemeleri gerekiyordu… Konuşmalarına kulak misafiri olunca sizi karınızı öldürmekle

suçladıklarını anladım…"
Konuşamıyordum. Haksız suçlama bile beni şaşırtmamıştı. Bunu zaten üç aşağı beş yukarı tahmin ediyordum. Bir gün nasılsa geleceklerdi. Bugün o gündü.
Melih A.nın her şeye rağmen bana sevecen davranması bütün reflekslerimi, tepki düzeneğimi kilitlemişti. Ona hayran olmaya başlıyordum giderek. Çok iyi bir ekip olmuştuk artık. Silahlarımız, bilim adamımız, hastamız, bilinmeyen bir hastalığımız ve bir de kadınımız vardı. Kimse önümüzde duramazdı. Polisler bile…
Tam bu sırada polis sirenleri kulağımıza çalındı. Sanki bir filmde gibiydik. Adları geçer geçmez polisler hemen yanımızda bitmişti.
Korkudan sapsarı kesildiğimi tahmin ediyordum. Korkudan sapsarı kesilmiş olmalıydım. Vamos özgüveni eksik olmayan ciddi görüntüsünden ve her an bir espri patlatacak gibi duran karizmasından hiçbir şey kaybetmemişti. Elbette götürülecek olan bendim.
"Ne yapacağım?" diye kekeledim.
"Yapacak bir tek şey var ortak."
"Nedir?"
"Kaçmak! Kaçmak!"

41.

Üçüncü kez "kaçmak" demesine fırsat bırakmadım. Melih A. elime bir zarf tutuşturmuştu. İçine bakmadan ceket cebime sokuşturarak Vamos'un gösterdiği yönde koşmaya başladım. Çok geçmeden bodrumdaydık. Bir kapak açıldı ve ben kendimi yemyeşil bir tarlada buldum. Nefes nefese bir yamaçtan aşağı koşarak indim. "Anayola çıkma," demişti Vamos. Anayolu daha görmeden bir keçiyolunu takip ettim. Bu yollar esrarengizdir genelde. Hayvanların açtığı söylenir yani dört ayakla gidilen yollardır, ama insan iki ayaklı olduğundan hep anayola çıkacağını sanır keçiyollarının.

Ve öyle olmadı sahiden de… Anayol daha uzaktaydı, ağaçların yeşili daha yeşildi bunu oradan anladım.

Vedalaşamamıştık çok sevdiğim yol arkadaşlarımla kaçarken buna üzülüyordum. Vahide ile bir tür veda yaşamıştık, hatta bir ilk karşılaşma da diyebiliriz buna. Benim yarı-gerçek dünyamdaki ilk kadınım olmuştu o. Unutamayacağım kesindi.

Bir ağaç altında dinlenmek için oturduğumda güneş epeyce yükselmişti ve otların, çam kozalaklarının reçine kokuları genzimden beynime doğru hücum edip bir tür sarhoşluk yaratıyordu bende. Sanki kaçmıyordum da evime dönüyordum. Orda yaşadığım huzur devam etseydi akşam olmadan eve dönen, çocuklarını hediyelere boğan ve karısına güzel bir öpücük kondurup ona aldığı güzel hediyeyi veya

çiçeği sakladığı yerden çıkaran bir koca gibi sürpriz yapmam gerekirdi.
Ne var ki huzurun adı bile yoktu. Çünkü kendimi inandığım bir şeye adamamıştım. Kayıplarımın peşine düşmüştüm ve zaman geçtikçe daha da kaybetmeyi kabullenmiş bir şekilde durmadan kaçıyordum.
Ağacın altından kalkıp yola koyulmadan önce Melih A.nın verdiği zarfı açtım. Aklımdan tamamıyla gitmişti neredeyse bu zarf. Üstelik ne olduğunu sormadan almış ve kemerime sıkıştırmıştım.
Zarfın içinden çeşitli kâğıtlar ve biraz da para çıktı. Kâğıtları incelemeye o an zamanım olmadığını düşündüm. Ama zarfta olduklarına göre önemli olmalıydılar. Üstelik Melih A.dan ilk kez bir şey alıyordum.
Kâğıdın birisinde yakındaki şehre ait bir adres, diğerindeyse M.A. imzalı bir makale fotokopisi vardı. Kâğıt paraları saymadan cebime koydum. Zarf daha da incelmişti. Makaleyi oturup da okuyacak vaktim hiç yoktu. Ne zamandır bir kitap bile elime almadığımı hatırladım birden. Adres ise kısa görünüyordu. Bulunması kolay bir semtte olmalıydı.
Az sonra çıktığım tek şeritli yol, anayola çıkıyordu. Biraz yürüdükten sonra anayol sapağına ulaştım. Yüz metre kadar ileride o şehrin kilometre tabelasını görünce beni oraya götürecek bir taşıt aramaya başladım.
O yöne doğru genellikle günün o saatinde taşıma araçları gidiyordu. Otostop için en uygun araçlar da bunlardı aslında.

Çok geçmeden bir kamyon önümde durdu. Kibar birisine benziyordu şoförü. Gideceğim yeri söyleyince gülümsedi. "Bugünlerde herkes oraya gidiyor nedense," dedi aynı gülümsemeyle.

42.

Herkesten biri olarak bindiğim kamyondan tek başıma indim. Yol boyunca şoförle tek kelime bile etmemiştik. Şehre anayoldan dönen yol sapağında beni sanki yüzüncü yolcusunu indirir gibi alışkanlıkla indirdi ve iyi günler diledi bana.
Şehre ayaklarımın üzerinde girer girmez adresi sormaya başladım. Ama adresi sorduğum herkes lanetliymişim gibi bana bakıyordu. Yabancılık zaten beni çok korkutur, bu lanetli muamelesi daha da korkmama nerde olmuştu. Sinirlerime hakim olamayarak bir meyhane aramaya başladım. Bu kez her şey daha da kötü gitmeye başladı. Meyhane sormam yüzünden bu kez neredeyse dayak yiyecektim şehir insanlarından.
O sırada bir adam koluma girdi ve beni çıkmaz bir sokağa sürükledi. Beni bir süredir takip ediyormuş ve korumak amacıyla uyarmak istemiş. Çıkmaz sokakta dışarıdan ne olduğu anlaşılmayan belli olmayan bir dükkâna girdik. Apaçık bir meyhaneydi burası ama içkiler toprak kaplarda içiliyordu.
Adam bir kadehten sonra adresi inceledi ve tarifi yaptı. Bu adreste bir dergâh bulunuyordu. Çok teşekkür edip hesabı ödemek üzere kasa olduğu belli olan küçük masaya yönelmiştim ki beni bırakmak istemedi, yeniden koluma girdi ama nezaketimi koruyarak vaktimin olmadığını söyleyerek söyleyip ondan güç bela kurtuldum.

Dergâhın önüne geldiğimde ürperdiğimi hissettim.

Dişlerin- Dişlerim zangırdamaya başlamıştı hafiften. Sanki orada yalnız değildim. Görünmeyen birçok bedenle birlikte saydam bir tören başlamak üzereydi. Herkesin her şeyi aynı zamanda görebileceği bir tören.

Dergâhın adını gazetelerden öğrenmiştim. İçinde mevlevi kelimesi geçmeyen bir Mevlana yazısında dergâha ve müritlerine büyük övgüler bahşediliyordu. Hatta yazının bir bölümünde daha da ileri gidiliyor ve dergâhın İslamiyet öncesi bir dönemde okkültist oluşumların ortasında filizlendiği belirtiliyordu.

Dergâh kapısının önünde, okuyunca tüyler ürperten "gönül gözü" düşüncesinin beni hâlâ teslim almaya devam ettiğini hissediyordum. Bir gören göz arıyordum, ama bu asla benim gözlerimde değildi. Neredeydi, kimdeydi çaresizliğimi yenerek bütün kadınları birden görecek bu göz?

Dergâhın kutlu kapısının arkasında o gözleri bulacağıma inanmıştım. Fikirden zikire, gaipten sahihe bu âlemde kaybolan her cisim ve ses ardında ışıklı bir iz yolu bırakıyordu. Bu yol dergâhın kapısından başlıyordu. Zahiriler dergâhının kapısından.

43.

Küçük şeyh X harfinden çok bir deniz yıldızına benzeyen rahlenin üzerinde açık duran demir kapaklı ve kilitlenebilir kitaptan satırlar okumaya başladığında kim olduğum konusundaki kuşkularımdan ve elbette ki büyük kusurumdan artık haberdardı.

"Şeyhin ardından gitmeyi istemeyen demirci, dükkânına dönüp duvarından tunç çalgısını indirip bir insan ilahisi söylemeye başlamış.
İlahi söyledikçe o, demirci dükkânı önce demirciler çarşısına ve sonra bronzdan bir at arabasına dönüşmüş.
Arabayla üç gün yol alan demirci, şeyhin tembihlerini hiç unutamıyormuş.
Yolun sonunda vardığı handa dinlenirken, ardından gitmek istemediği şeyhe orada rastlayınca olup biteni anlatmış.
İstemek ve yapmak birbirinden dana ve ip kadar uzak şeylermiş."

Küçük şeyh kitabı kapattı ve ocakta kaynamakta olan tencereden iki tas çorba doldurup rahleden boşalan yere tahta kaşıklarla birlikte koydu.
Çorba, tas, ocak ve kaşık rahlenin etrafında dönüyorlardı.

Dergâhtan dönerken bildiğim tek şey, küçük şeyhin anlattığı demircinin peşine düştüğü bakır gözlerdi.

Zahirilerce kutsal sayılan bakır, demirciyi de ağına düşüren bir sertlik olmuştu. Yıllarca dövdüğü, çeşit çeşit taş ve kumla bileştirdiği, kırk diyardan ot ve sularla ovduğu ağır bir silindir boruya "karım" diye hitap eden demirci Zahirilerin elinden ilk kurtulan insanoğluydu. Bakır yapraklarını ezerek, ekleyerek yaptığı dürbün, hayatının her döneminde rüyalarından çıkmamıştı. Çünkü Zahiriler dürbününü çalmış ve karısını demir ocağında eritip toprağa akıtmışlardı.
Demirci o gün bu gündür toprakta yatıyordu.
Bu yas hiç biteceğe benzemiyordu. Demirci, bakırdan yapılmış gözleri yeryüzünde ararken, bir yandan da hiç erimeyen bir kadın alaşımının simyacılığının peşindeydi.
Erimeyen altını da bulunca karısını da dilediği kadar süsleyebilirdi artık.

44.

"Buraya geldiğini kimler biliyor."
"Hiç kimse."
"Emin misin?"
"……."
"Burada ne olduğunu biliyor musun?"
"Bunu hiç düşünmedim. Ben sadece bana verilen adrese geldim. Gözlerimle göremediğimi belki düşünerek, kalbimle veya bildiğimiz alemin daha derinlerinde bir yerden görebilirim belki diye…"
Melih A.'yı tanıyıp tanımadığını hiç bilemezdim. Ama o bana bu adresi verdiğine göre benim cevabım burada saklı olmalıydı.

Gerçekte, hiçbir şeyden emin değildim. Orada küçük şeyhin yanında, diz çökmüş duran bedenim, bedenin nefesin ben olduğumdan emin olduğum anlar tükenmişti.
Yavaş yavaş yabancı bir müride dönüşüyordum. Söyleyecek hiçbir sözümün kalmadığı bir "kendine yabancı" adama doğru ilerliyordum. Dünyevi algılarım elimden alınmış gibiydi. Onun ruh kafesini açtığımda o yabancı ben olacaktı, ben yabancı olacaktım.
Oraya daha başka kimlerle geldiğimi bilmiyordum, ama kalabalık olduğumuzu hissediyordum. Dergâhın kapısı kaç kişilik açılmıştı bilmiyorum, ama oraya yalnız girmediğime emindim. O uğultusuz, bedensiz kalabalığın içinde, küçük şeyhle iç içe otururken cevap arıyordum.

Oraya geldiğimi kim biliyor? Ama zaten yaşadığımı kimler biliyor, bu yaşamaksa.
Sorular sorup en başa dönmek beni yormuyordu. Aslı merak ettiğim doğru cevaplar için uygun bir yerde miydim? Önemli olan buydu.
Düşüncelerim duygularımdan daha hızlı hareket ediyordu. Kalbin akla yenilmediği tek yerde olduğumu düşünürken sevmeden ölmeyeceğim için seviniyordum da… Karım bana yaşamanın amacına sahip olmamı sağlamıştı. Öte yandan yokluğu benim içinse bir ibadet olmuştu. Onu bulacağıma dair inancımın bir pratiği de bütün kadınları yani dünyanın tamamını görebilmekti.

45.

Cevaptan çok hikâyelerle döndüğüm dergâhtan sonra kaleme aldığım araştırma notlarımdan kalan kırıntılarda onun adresi ve adı vardı.
Notların içinde özellikle şu üç kelimenin altını çizmiştim:
"Aynalardan nefret eder."
Küçük şeyh böyle söylemişti. Cevabımın onda olmadığını itiraf etmemişti, ama beni bir benzerime gönderirken bunu ima ettiğini kabul etmişti en azından.
Bu nefrete, aynada kendini görünce bayılmasının ve bu durumu ifade eden ayna sendromunu da katmak gerekiyordu.
Çocukluğunda başlayan bu hastalığını "fotocu" olarak yenmeye, daha doğrusu akut olarak tedavi etmeye çalışıyordu. Aynanın yani Narkissos'un kendi yüzünü suda gördüğü günden bu yana- ayna beşinci element olarak madde dünyasında yerini alan teme bir ihtiyaçtı. Aynasız; aynada kendini görmeden bir saat bile geçiremiyor insan.
Işık üzerime vurdukça şiddetine göre uzayıp kısalan bir objektifin üzerinde çalışıyordu atölyesine geldiğimde. Foto Nadir, vesikalıktan başka iş çekmemiş "fotoğrafçı", fotocu denmesini istiyordu kendine.
Foto Nadir, aynalardan kaçmakla geçen yaşantısında şunu keşfetmişti: Sadece kendi fotoğraflarına bakabiliyordu. Ne var ki fotoğraf makinesinin objektif camına bakamadığından gözleri fotoğraflarında sürekli olarak kapalıydı.

Kendi fotoğraflarına bakınca aynaya bakmış gibi oluyordu. Üstelik onun bir de fazlası vardı: Aynada kendine gözü kapalıyken de bakmak. Bu fazlalık ona hayatı boyunca gözlerini görmemiş olma talihini de bağışlamıştı.

Foto Nadir bir sonraki gün beni bekliyor olacaktı. Bu yüzden onun yeni buluşu üzerinde çalıştığı atölyesinin kapısında belirivermiştim. Şehre bir gün önce gelmek zorunda kalmıştım, zira dergâhta geçirmeyi tasarladığım günlerden iki gün daha artmıştı. Bu iki günü yaşadığım şehirde geçirmek yerine bir gününü otelde uyumaya, kalan günü de Foto Nadir'i ziyaret etmek için ayırmıştım.

"Evet," dedi Foto Nadir. "Aynalarda kaybolanları bulabildiğim doğru. Bu yetenek bana verilmiş. Belki bu yüzden aynada kendimi görmem engellendi tabiat tarafından."

O tabiat her neyse besbelli haksızlık etme sırasının bana geldiğini düşünüyordum ki Foto Nadir, yeni buluşunu hızla bir çekmeceye kapattı ve eskiye dair anılarından söz etmeye başladı.

Anılardan sonra her ikimizin de uykusu gelmişti. Foto Nadir'in atölyedeki sediri uzanıp dinlenebilmem için bana gösterdiğini hatırlıyorum. Hakkında ser verip sır vermediği ve ertesi gün anlatacağını söylediği buluşunun saklı olduğu kutuya son bir kez daha göz atıp gözlerimi yummuştum.

Uykum dergâhtan çıktığımdan bu yana çok ağırlaşmıştı. Otelde kaldığım gün, tam yirmi dört saatlik bir uyku çekmiştim. Hayatımda ilk kez oluyordu bu. Fo-

to Nadir'in atölyesindeki huzur da her yerde yoktu. Duvardaki eski aile resimleri, kime ait olduğu belli olmayan büyütülmüş vesikalıklar ve boş bir duvarda Foto Nadir'in gözleri kapalı vesikalığı. Kalın kaşları ve seyrek saçlarıyla bir Charlie Chaplin filminden fırlamış gibi duran bu portre doğduğundan beri aynalara sunulmamış bakışlarını yüzünün toprağına gömmüştü.

Hızla uykuya daldığımdan Foto Nadir'in üzerimi bir battaniyeyle örttüğünü fark etmemiştim. Biraz uyuklayıp otele dönerim umuduyla başımın sedire düşmesine izin verdiğimi hatırlıyorum.

Ya kapalı ortamdan ya da elbiselerimle yatmış olduğumdan battaniyenin çok ısınmasıyla hızla uyandım ve sedirde doğruldum. Hayır battaniye sıcak değildi, alevler içindeydi.

46.

Karşı kaldırımda dumanların yükseldiği Foto Nadir atölyesine bakarken görebildiğim çerçevede elleri su dolu kovalarla adamlar koşturuyor, havada plastik leğenler uçuşuyordu. Birkaçı kazma ve küreklerle dükkânın yan duvarlarına saldırıyor, bazıları da yanan bir battaniyeyi söndürmeye çalışıyordu

Kaldırımda uyanmayı çok isterdim. Ama uyku sona ermişti. Üzerimi örtüp atölyenin arka odasında işlerine dalan Foto Nadir bir battaniyenin üzerinde son çırpınışlarını sergiliyor ve anlaşılmaz şekilde bir kutunun birdenbire alev aldığını anlatmaya çalışıyordu.

Birkaç dakika sonra çırpınışları yerini iniltilere bırakmıştı. Ölü görünen bedeninden yayılan iniltilere inanmak imkânsızdı. Sanki bir duvardan geliyordu sesler.

Ya da bir aynadan.

Birisi elinde bir şey taşıyarak önümden hızla geçerken ayağı takılıp yere düştü. Dükkândan kurtarılan eşyalar arasında bir de ayna vardı. Bu daha önce gördüğüm, Vahide'nin aynası Dolce Vitae'nin aynısıydı. Ayna orta yerinden kırılmıştı ama sanki dik durmaya çabalıyor gibiydi. O sırada Foto Nadir gözlerini açtı. Boynunu hafif doğrultup aynaya baktı. Gözlerinde çok şaşırmış, adeta o güne kadar hayatında görmediği bir şeyi gören bakışlar vardı. Bir dakikaya yakın açık olan gözkapakları dünyaya veda edercesine sarsıldı, bakışlar zayıfladı ve artık görmeye son verince Foto Nadir'in son vesikalık karesine yol açan başı yana düştü.

Alevlerin sıcaklığı yüzümü yalarken tutunabileceğim bir şey aradım ve cebimde sakladığım vaazı çıkarıp başka bir bölüm okudum:
“Göz, yakıcı bir ateştir; biçimler, gövdeler yakıcı birer ateştir; bunları görmekten doğan izlenimler yakıcı birer ateştir; hoşa giden şeyler de, hoşa gitmeyen şeyler de birer yakıcı ateştir. Hoş olan şeyleri de, hoş olmayan şeyleri de görmekten doğan duygular birer yakıcı ateştir. Peki bu yakıcı ateş nereden çıkıyor? Kardeşlerim, bunu size söyleyeyim. Bu ateş istek ve tutku ateşidir; bu ateş öfke ve nefret ateşidir; bu ateş görünümün yanıltıcı alımlığına çekiciliğine kapılmaktan gelen ateştir: Doğum, yaşlanma, ölüm, yas, üzgünlük, mutsuzluk, umutsuzluk felaket bütün bunlar yakıcı birer ateştir."

47.

Bir insan kaç kez kaybolabilir?
Benimkileri hiç saymamıştım ama kayboluşun son yolunda beni taşıyacak bir araç ve geçit beklemeksizin yürüyordum.
Az önce Melih A.'nın zarf içinde bana ilettiği makaleyi okumuştum. Zangır zangır titriyordum okuduklarım yüzünden. Bu yazı bütün arayışlarımı noktalamış, yüzüme yeni bir kapı daha kapamıştı. Ama bu son kapıydı. Arayış yoksa kapılar da yoktur.
Milyarlarca yıllık yörüngesini terk eden bir gezegen gibi yalpalıyordum.
Nereye gideceğimi bilmiyordum.
"Biz kurtulduk aslında dostum," demişti Vamos, onun sözlerini şimdi daha iyi hatırlıyordum. Önce anlamamıştım ama "Bizim cezamız bitti," demişti.
Ona bir mürit gibi tutunmuştum. Ama o beni bırakmıştı. İnancımı bırakmıştı. Artık hiçbir şeye inanmıyordum.
Makalenin üslubu kesinlikle bilimsel değildi. Çok basit yazılmıştı. Yaralayıcı olan da buydu. Basit dil varsa sorunun çözümsüz olduğunu da vurgulayan bir dildir. Esnek değildir. Kişiye kaçış noktası bırakmaz. Çünkü o dilde daha önce anlatılmak istenen mesele kendiliğinden sonuçlanmıştır. Bir infaz belgesi gibi…
Güzel bir sardunyanın ekili olduğu saksıyı küçük çekiç vuruşlarıyla çatlatır, çiçeğin toprağını saran toprak kabı çatlaklara boğar ve son öldürücü darbeyle saksıyı kırarsınız. Benim gerçeğim de sardunya gibi bir anda

topraksız kalarak olduğu yere çöküvermişti.

"Evrendeki bütün suçlu erkek ruhlar, kadınları görmek ve onlara dokunmak, onlarla yaşamakla cezalandırıldılar," diye yazıyordu makalede. "Dünya bu cezanın çekildiği yer. Kadınlarsa bu cezanın infazı sırasında görebildiğimiz dokunabildiğimiz hayaletlerdir. Melek değiller. Sadece bir ceza kolonisi… Ceza tamamlanınca hiçbir erkek ruh ne kadınlara dokunabilir ne de onları görebilir. Daha sonra kadınların olmadığı bir dünyada yaşamaya başlar erkekler. Evren'in büyük yasasıdır bu. Dünya bu iki mekânın geçiş yeridir."